

Stellar Home Language

Ondersteuning van vroeë taal- en geletterdheidsonderrig in Graad R

Onderwysersgids vir 'n tweeweek-siklus

Tweede uitgawe 2018

LIEWE ONDERWYSER

Wordworks is 'n organisasie sonder winsbejag wat in 2005 gestig is om vroeë taal- en geletterdheidsontwikkeling te ondersteun. Die Stellar-program is deur Wordworks ontwerp om Graad R-onderwysers in hulle belangrike rol as onderwysers van taal en ontluikende geletterdheid te ondersteun. Ons fokus op Graad R omdat bewyse toon dat sterk vroeë taal- en geletterdheidsvaardighede alle latere leer ondersteun.

Vroeë taal- en geletterdheidsontwikkeling

Ten einde te leer lees en skryf, moet kinders geleentheid kry om hulle vaardigheid en begrip op twee sleutelgebiede te ontwikkel:

- taalvaardighede (luister, praat, woordeskat en begrip)
- kodeverwante vaardighede (fonologiese bewustheid en letterklank-kennis).

Kinders moet ook baie geleentheid kry om te sien hoe lees en skryf werk, en om deur hulle onderwysers gewys te word hoe hierdie prosesse werk. Hulle moet boeke kan lees en geniet, en teken en vroeë skryfwerk gebruik om hulle idees oor te dra.

Ons program

Stellar bied teoretiese en praktiese idees om jou te help om 'n taalryke klaskamer wat vroeë geletterdheidsontwikkeling ondersteun, te ontwikkel. Die program is in reaksie op terugvoering van Graad R-onderwysers en -opleiers ontwikkel en hersien. Stellar is in ooreenstemming met KABV-vereistes opgestel.

Stellar-klaskamermateriale

Hierdie *Onderwysersgids* is een van 'n stel riglyne vir die onderrig van Huistaal, wat elkeen op 'n nuwe storie gebaseer is. Elke *Onderwysersgids* bevat 'n tweeweek-program van geïntegreerde aktiwiteite vir die daaglikse onderrig van Huistaal vir jou Graad R-klas.

'n *Onderwysersgids vir ouervergaderings* help jou om leiding aan ouers te gee oor hoe om taalleer tuis te ondersteun.

Stellar-opleiding

Vir onderwysers wat leer hoe om die Stellar-program te gebruik, is daar 'n stel *Onderwyserwerkboeke* wat jou deur die verskillende elemente van die program lei terwyl dit jou begrip van waarom elke element belangrik is, verdiep.

Jou stories

Ons weet dat onderwysers innoverend is om enige hulpbronne wat beskikbaar is, te gebruik. Ons moedig jou aan om die aktiwiteite in hierdie gids by jou konteks en die hulpbronne wat aan jou beskikbaar is, aan te pas. Namate jy vertrou raak met die tweeweek-raamwerk in die Stellar-program, sal jy jou eie storieboeke en mondelinge stories as grondslag vir die onderrig van taal en ontluikende geletterdheid kan gebruik.

Ontmoet vir Stella

Jy sal sien dat daar deurgaans 'n onderwyser in hierdie *Onderwysersgids* teenwoordig is. Sy sal jou geselskap hou op jou leerreis en sal dikwels raad gee op grond van haar jare lange ervaring in die Graad R-klaskamer. Onderwysers het haar gemoedelik die naam Stella gegee!

Ons hoop jy geniet dit om hierdie program te gebruik. Jy sal jou Graad R-leerders die beste geskenk moontlik gee – en ons weet jy sal dit geniet om saam met hulle te leer!

Met ons beste wense,

Stella en die Wordworks-span

INHOUD

Inleiding tot Stellar	4
Baba Voëltjie vind sy mamma	8
Tweeweek-beplanner	12
Inleiding tot letter- en klankaktiwiteite	16
Letter- en klankaktiwiteite	18
Inleiding tot storiegebaseerde aktiwiteite	26
Storiegebaseerde aktiwiteite	28
Inleiding tot beurtgroep-aktiwiteite	40
Beurtgroep-aktiwiteite	42
Hulpbronne	50

Inleiding tot Stellar

Hoe om hierdie boek te gebruik

Tweewek-beplanner: Week 1			Tweewek-beplanner: Week 1		
AKTIWITEIT	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRYDAG
WYS EN VERTEL	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.
HELE KLAS LETTER- EN KLANKAKTIWITEITE	Vertel die storie vir die eerste keer. Sit 'n letter uit die storie bekend (e).	Vorm die letter (multisensoriese aktiwiteit)	Letterhouers	Luister vir begin- en eindklanke	Samestelling en verdeling (lettergrepe)
HELE KLAS STORIEBASEERDE AKTIWITEITE	Storievertelling en woordeskatbou	Storievertelling en lang	Storievertelling en rolspel	Opeenvolgende prente	Interaktiewe skryf en lees
BEURTGROEP-AKTIWITEITE	Groep 1 Oefen die letter (e) Groep 2 Taken en ontluikende skryf (onderwysaantleding) Groep 3 Oufhanklike lees Groep 4 Letterligkaarte en -spelletjies Groep 5 Kreatiewe soot (suus en handwerk)	Groep 1 Kreatiewe soot (suus en handwerk) Groep 2 Oefen die letter (e) Groep 3 Taken en ontluikende skryf (onderwysaantleding) Groep 4 Oufhanklike lees Groep 5 Letterligkaarte en -spelletjies	Groep 1 Letterligkaarte en -spelletjies Groep 2 Kreatiewe soot (suus en handwerk) Groep 3 Oefen die letter (e) Groep 4 Taken en ontluikende skryf (onderwysaantleding) Groep 5 Oufhanklike lees	Groep 1 Oufhanklike lees Groep 2 Letterligkaarte en -spelletjies Groep 3 Kreatiewe soot (suus en handwerk) Groep 4 Oefen die letter (e) Groep 5 Taken en ontluikende skryf (onderwysaantleding)	Groep 1 Taken en ontluikende skryf (onderwysaantleding) Groep 2 Oufhanklike lees Groep 3 Letterligkaarte en -spelletjies Groep 4 Kreatiewe soot (suus en handwerk) Groep 5 Oefen die letter (e)
STORYBO	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.

In elke Stellar-onderwysersgids is daar een storie, wat jy op bladsy 8 sal vind, saam met 'n rympie, 'n liedjie en 'n woordelys. Verwys na hierdie storie voorin die boek wanneer nodig.

MAANDAG Storievertelling en woordeskatbou

DINSDAG Vorm die letter (multisensoriese aktiwiteit)

AKTIWITEIT Letterligkaarte en -spelletjies

WOENSDAG Letterhouers

DONDERDAG Luister vir begin- en eindklanke

VRYDAG Samestelling en verdeling (lettergrepe)

Begin met die Tweewek-beplanner (bladsy 12) wanneer jy voorberei om 'n tweewek-siklus te onderrig. Dit toon al die aktiwiteite wat jy elke dag vir twee weke lank sal doen.

As jy hierdie beplanner gebruik, sal jy alles dek wat jy benodig vir goeie Huistaal-onderrig in ooreenstemming met die KABV.

Kinders sal ewe veel heleklas- en kleingroep-aktiwiteite hê, waarvan hulle sommige onafhanklik sal doen, terwyl ander onderwysergerig is.

Baba Voeltjie vind sy mamma

Maamma Voel en Baba Voel

Maamma Voel en Baba Voel

Woordeles

Die aktiwiteite is in drie afdelings verdeel, elkeen met 'n eie inleiding:

Letter- en klankaktiwiteite

Storiegebaseerde aktiwiteite

Beurgroep-aktiwiteite

Aan die einde van die boek gee ons vir jou twee tipes Hulpbronne: onderwyserhulpbronne en fotokopieerbare hulpbronne vir die kinders. Die voetskrif sê vir jou waar om elke hulpbron te gebruik.

Die ontwikkeling van 'n stel hulpbronne

Jy sal met verloop van tyd jou eie stel hulpbronne moet ontwikkel om die Stellar-program te onderrig. Party van hierdie hulpbronne hou verband met die storie in elke gids. Ons gee vir jou papierpoppe, opeenvolgende prente en 'n Groot Boek in elke storiepak, asook 'n templaats om klein boekies te maak. Ons weet dat jy, as 'n skeppende onderwyser, vooruit sal beplan om ander hulpbronne te maak en te versamel om die Stellar-storie te ondersteun. Kinders geniet rekwisiete tydens storievertelling asook kostuums vir fantasiespel, en jy sal afvalmateriaal benodig vir kuns- en handwerk-aktiwiteite. Onthou hoe belangrik dit vir kinders is om gedrukte materiaal verbonde aan die storie te sien: wees op die uitkyk vir prenteboeke, winkelbrosjures en tydskrifte vir jou boekhoekie en plakkate vir jou mure.

Jy sal altyd kleurkryte, verf en verfwaste, skêre, gom, en papier waarop die kinders kan teken, benodig. Jy kan eenvoudige sandbakke, witborde en speeldeeg maak (resep en metode op bladsy 50). Hierdie gids bied template om jou eie legkaarte, speletjieborde en letterkaarte te maak, asook 'n paar aktiwiteitsbladsye wat jy vir die kinders kan fotokopieer. As jy nie fotokopieë kan maak nie, kan jy gerus die aktiwiteit aanpas of die ander opsies gebruik wat in die gids gegee word.

Ons stel voor dat jy seker maak dat alles gereed is voordat jy met jou lesse begin, sodat jy jou lestyden ten beste kan benut.

Assessering

In Graad R is assessering informeel, wat beteken dit is veral belangrik dat jy bewus bly van elke kind se sterk punte, swak punte en vordering ten opsigte van taal en geletterdheid, asook van hulle vlakke van selfvertroue en genot in al die Huistaal-lesse. Ons moedig jou aan om aantekeninge oor elke kind te maak en belangrike leergebeure, uitdagings wat ervaar word en enige idees oor hoe jy daarop kan reageer aan te teken. Benewens daaglikse waarneming, is daar talle assesseringsgeleenthede in die Stellar-tweeweek-siklus ingebou wat jou die geleentheid bied om op individuele kinders se vordering te

fokus. Dit sluit die volgende in:

- Beurtgroep-aktiwiteite: Jy sal toegewyde tyd met individuele kinders deurbring om hulle tekenwerk en ontluikende skryfwerk te ondersteun.
- Papiergebaseerde aktiwiteite: Kinders sal hulle eie papiergebaseerde werk in die *Reënboogletters*-aktiwiteit, die *Lees en doen*-aktiwiteit, en die tweede aktiwiteit oor opeenvolgende prente (getiteld *Nog opeenvolgende prente*) doen.

Dit is uiters belangrik dat kinders nooit moet voel dat jy hulle of hul werk assesser nie. Jong kinders vind dit byna onmoontlik om in 'n omgewing te leer waarin hulle bang, angstig of onseker voel. Jou taak is om hulle selfvertroue asook hulle vaardighede en kennis te ontwikkel, sodat hulle vir jou hul beste werk kan lewer.

Taalleergeleenthede deur die hele dag

Die Stellar-program bied gestruktureerde aktiwiteite vir verskillende dele van die dag. Ons weet egter dat taalleer die hele dag in klaskamers plaasvind waar onderwysers responsief teenoor kinders is en ryke heen-en-weer-gesprekke toelaat. Dit is baie belangrik dat jy reageer op dit wat die kinders interesseer. Oorgangstye, wys en vertel, happietyd en oggendkring bied uitstekende geleenthede om taal deur vrae, kommentaar en gesprekke te ontwikkel. Op die volgende bladsy gee ons idees oor hoe jy taalleer tydens twee geliefde Graad R-aktiwiteite – *Storietyd* en *Wys en vertel* – ten beste kan ontwikkel.

Wys en vertel

Wys en vertel is 'n geliefde deel van die daaglikse program in Graad R. Kinders bring iets van die huis af om met die klas te deel: Dit kan enigiets wees van 'n foto van 'n familielid tot 'n storieboek tot 'n herfsblaar. Dit is belangrik dat dit nie 'n tyd word waar kinders nuwe besittings soos klere of duur speelgoed vertoon nie.

STAPPE

- 1 Die kinders sit saam met jou in 'n kring. (Dit kan die hele klas of 'n klein groepie wees, na gelang van hoe jy hierdie aktiwiteit struktureer.)
- 2 Begin: "Is ons nie gelukkig nie? Drie kinders het vandag iets vir Wys en vertel gebring. Kom ons sit stil en luister mooi."
- 3 Vra elke kind om vir die groep te vertel wat hulle gebring het.
- 4 Bevestig die kind se keuse van voorwerp. Byvoorbeeld: "Ek is mal daarvoor om skulpe op te tel. Dit laat my aan die somer dink!"
- 5 Luister aktief na die kind wat praat. Maak oogkontak.
- 6 Herhaal en brei dan uit op dit wat hulle oor hulle voorwerp sê. Moedig hulle aan om te praat deur spesifieke vrae te vra en luister mooi na hulle antwoorde. Vra of enigiemand anders 'n vraag wil vra.
- 7 Nadat al die kinders oor hulle voorwerp gepraat het, kan jy 'n vinnige geheue- en begripvsvra hou:
  - Wie het vir ons vertel van ...?
  - Waar het ... haar ... gekry?
  - Iemand het verduidelik hoekom. Kan julle die rede onthou?

Reëls vir Wys en vertel:

- Neem beurte om te praat.
- Kyk na die persoon wat praat.
- Luister mooi na wat elke persoon sê en dink daarvoor na.
- Sit stil.

Storietyd: Lees hardop vir genot

Die Stellar-program is storiegebaseerd. Ons het eenvoudige stories geskryf en volksverhale aangepas as grondslag vir leeraktiwiteite oor 'n tweeweek-tydperk.

Dit is ook belangrik dat kinders bloot vir genot na stories luister. Daar moet tyd in die dag wees wanneer jy vir die kinders stories met ryk taal en pragtige illustrasies lees, met geen verwagtinge of aktiwiteite wat daarop volg nie. Ons wil hê dat kinders hulle werklik moet kan inleef – om in 'n wonderlike storie verdiep te raak en die betowering van boeke te ervaar.

In die Stellar-tweeweeksyklus stel ons voor dat hardoplees aan die einde van elke dag plaasvind. Jy sal vooraf moet beplan om 'n verskeidenheid storieboeke gereed te hê waarvan jy en die kinders sal hou. Kyk na ons webtuiste vir 'n paar aanbevelings.

STAPPE

Voor lees

- 1 Wys vir die kinders die boek se voorblad. Vra hulle om te voorspel waarom die storie gaan.
- 2 Gaan op 'n prentwandeling deur die boek – kyk na die prente en voorspel die storie. (As die storie 'n heerlike verrassing het, kan jy dalk eerder die prentwandeling oorslaan of halfpad daarmee ophou!)
- 3 Bring die storie met die kinders se eie kennis en ervaring in verband.
- 4 Stel 'n paar sleutelwoorde uit die storie bekend.
- 5 Lees die titel van die storie en die naam van die outeur en illustreerder.

Tydens lees

- 1 Lees met gevoel, en gebruik verskillende stemme vir verskillende karakters.
- 2 Behou oogkontak met die kinders.
- 3 Gebruik dramatiese tussenposes om die storie opwindend te maak.
- 4 Wys vir die kinders die prente terwyl jy elke bladsy lees.
- 5 Hou die kinders betrokke deur te vra, "Wat dink julle gaan nou gebeur?"
- 6 Geniet die ervaring om die storie met die kinders te deel.

Ná lees

- 1 Geniet bloot die wonder van 'n gedeelde storie.
- 2 Vra die kinders van watter deel van die storie of watter karakter hulle die meeste gehou het.

Ondersteuning van veeltaligheid

Die kinders in jou klas sal moontlik verskillende tale tuis praat. Dit beteken dat party kinders se huistaal verskil van die taal van onderrig in die skool. Alhoewel Stellar 'n Huistaal-program is, weet ons dat alle kinders kan voordeel trek uit ryk veeltalige leerruimtes. Waar moontlik, moedig ons jou aan om kinders toe te laat om hulle eie taal met hulle klasmaats te praat terwyl hulle selfvertroue opbou om die nuwe taal van die klaskamer te gebruik. Vroeg in die skooljaar kan kinders wat meer as een taal praat, genooi word om jou te help om jou instruksies en kinders se antwoorde te vertaal. Die stemme van jong kinders moet nooit stil gemaak word omdat hulle nog nie die klaskamertaal kan praat nie. 'n Tweede taal moet altyd op die eerste taal bou, eerder as om dit te vervang.

Al gaan jy die Stellar-storie in die skool se onderrigtaal bekendstel, sal tweedetaalleerders voordeel daaruit trek om dieselfde storie in hulle eie taal te hoor. As jy nie genoeg selfvertroue het om die storie op hierdie manier te vertel nie, kan jy 'n ouer nooi om die storie in daardie taal vir die klas te kom vertel. Jy kan die vertalings van die stories gratis van die Wordworks-webtuiste aflaai.

In party van die Stellar-aktiwiteite moedig ons jou aan om met woorde uit meer as een taal te werk. Dit bied jou die geleentheid om met die kinders oor ons veeltalige wêreld te gesels. Dit help jou ook om erkenning te gee aan die bydrae van kinders wat taaldiversiteit na die klaskamer bring – gee hulle 'n kans in die kollig! Ons moedig jou aan om pret te hê met woorde uit die storie, en om jou eie kennis van ander tale te ontwikkel. Probeer om 'n paar woordeskatwoorde uit die Stellar-stories in verskillende tale bekend te stel aan kinders wat 'n tweede taal aanleer, en om die kennisbasis van eentalige kinders uit te brei.

Ouers

Dit is baie belangrik dat ouers betrokke is by hulle kinders se leer, veral wanneer kinders jonk is. Wanneer ouers positief is oor wat by die skool gebeur, help dit kinders om twee baie belangrike dele van hulle wêreld bymekaar te hou – die huisdeel en die skooldeel. Wanneer ouers aandag gee wanneer hulle kinders praat en lees, skryf en teken, sal kinders glo dat daar waarde aan hierdie aktiwiteite geheg word en dat dit belangrik is.

Die *Stellar-Onderwysersgids vir ouervergaderings* is ontwikkel om jou te help om ouers se belangstelling in jou Graad R-klaskamer te prikkel, veral in jou implementering van die Stellar-taalprogram. Selfs al reël jy nooit ouervergaderings nie, is daar talle eenvoudige maniere waarop jy ouerbetrokkenheid by kinders se leer kan aanmoedig. Wees op die uitkyk vir die voorstelle om klein boekies huis toe te stuur wat die kinders vir hulle ouers kan voorlees, moontlikhede vir ouers om met storievertelling en speletjies in die klaskamer te help en die baie belangrike idee dat ouers met hulle kinders moet gesels en saam met hulle moet lees!

Navorsing toon dat een van die beste maatstawwe van gehalte in klaskamers die vlak van interaksie tussen onderwysers en kinders is. Maak jou klaskamer 'n plek waar kinders aangemoedig word om vrae te vra en te beantwoord en hulle idees te lug, en waar hulle die voordeel van betekenisvolle gesprekke met hulle onderwyser kan ervaar.

Baba Voëltjie vind sy mamma

Twee oë om te sien

Twee oë om te sien,
Twee ore om te hoor,
Twee bene om te stap en
draf, o ja!

Hier is my hande –
Gee joune vir my –
Tyd vir stories, hoera!

Eendag was daar 'n Mamma Voël, en sy het 'n pragtige nes in 'n groot boom gebou. Sy lê toe 'n eier in haar nes en gaan sit daarop om dit warm te hou. Mamma Voël sit vir 'n lang tyd op haar eier in haar nes. Sy wil uitgaan en 'n vet, sappige wurm gaan soek. Wat dink julle doen sy toe? Ja, Mamma Voël vlieg weg om wurms te gaan soek.

Weet julle wat gebeur terwyl sy weg is? Baba Voëltjie is binne-in die eiervorm, maar hy wil uitkom. Hy pik die dop van die eier met sy snawel, sy bekkie.

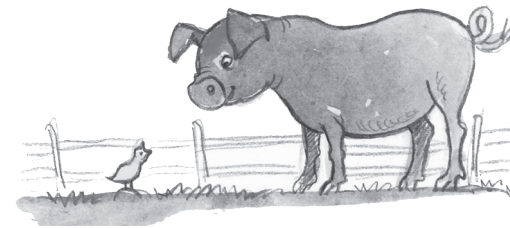
Toe pik hy weer en maak 'n klein gaatjie in die dop. Hy stoot sy snawel deur die gaatjie en die eier breek, en daar kom Baba Voëltjie uit die eier! Hy is só bly dat hy sy vlerkies skud. Baba Voëltjie kyk rond en soek sy mamma en sê: "Waar is my mamma?" Hy kyk op en af en oral rond, maar hy sien haar nêrens nie.

"Ek gaan my mamma soek," sê Baba Voëltjie. En weet julle wat doen hy? Hy klim net daar uit die nes! Hy kan natuurlik nog nie vlieg nie, want hy is nog te klein. Hy val en val en val tot hy op die grond beland. Maar hy is 'n sterk en dapper voëltjie en hy staan op, skud sy veertjies reg en stap weg om sy mamma te gaan soek.

Die eerste dier wat hy sien, is 'n koei. "Koei, is jy my mamma?" vra hy die koei. "Moeeee!" sê Koei. "Ek is nie jou mamma nie, maar ek sal vir jou melk gee." "Nee dankie," sê Baba Voëltjie, "Ek moet my mamma kry." Hy loop verder en sê: "Waar is my mamma? Ek moet my mamma kry."

Kort daarna kom hy 'n bok teë. "Bok, is jy my mamma?" vra hy die bok. "Bêêê! Bêêê!" blêr die bok en hy skud sy harige kop. "Kom eet lekker soet gras saam met my." "Nee dankie," sê Baba Voëltjie, "Ek moet my mamma kry." Baba Voëltjie loop verder en sê: "Waar is my mamma? Ek moet my mamma kry."

Die volgende dier wat hy teëkom is 'n vark. "Vark, is jy my mamma?" vra Baba Voëltjie hoopvol. "Ek is nie jou mamma nie, maar jy kan saam met my in die modder kom rol, ugg-ugg!" snork Vark. "Nee dankie," sê Baba Voëltjie, "Ek moet my mamma kry."

Dan sien hy 'n perd in die stal. "Perd, is jy my mamma?" vra hy. "Nnneiii!" runnik Perd. "Ek is nie jou mamma nie, maar jy kan by my in die stal kom slaap, anders kan Jakkals jou dalk vang." "Nee dankie," sê Baba Voëltjie, "Ek moet my mamma kry." Hy loop tot by die plaasdam en huil: "Waar is my mamma? Ek raak nou regtig bang!"

Baba Voëltjie voel hartseer. Hy wonder: “Gaan ek ooit my mamma kry?” Net toe, kom Sam en Zinzi se ouma met die paadjie aangestap met haar mandjie in haar hand. Sy hoor ’n fyn stemmetjie wat “Twiet-twiet” sê. Sy verstaan nie dat Baba Voëltjie eintlik sê: “Waar is my mamma?” nie.

Wat dink julle doen Ouma toe? Kom ek vertel vir julle. Sy tel vir Baba Voëltjie op en sit hom in haar mandjie. “Jy lyk verdwaal,” sê Ouma. “Ek weet waar jou mamma is.” Sy loop in die paadjie af in die rigting van die bome. Ouma sien die nes en sit vir Baba Voëltjie baie versigtig terug in die nes. Toe gaan sit sy op ’n rots en wag. En weet julle wat gebeur toe?

Kort daarna kom Mamma Voël teruggevlieg nes toe. Sy het twee vet wurms in haar bek. Baba Voëltjie roep bly: “Is jy my mamma? Ek weet jy’s my mamma!” Sy sê: “Ja, ek is jou mamma.” Hy maak sy bekkie oop en eet die wurms een na die ander op. Mamma

Voël gaan sit toe by haar baba in die nes. Baba Voëltjie is baie bly om weer by sy mamma te wees.

Fluit, fluit, my storie is uit!

WOORDELYS

nes; eier; mandjie; boom; modder; snawel; vlerkies; dier; vark; bok; koei; perd; teëkom; snork; voël; wurm; skud; stoot; pik; breek; rol; broei uit; vlieg; op; af; oral rond; pragtig; warm; sterk; dapper; runnik; stal; jakkals; vang; bang; plaasdam; rots; verstaan; paadjie; hartseer; opgewonde; versigtig; verdwaal

Mamma Voël en Baba Voël

Op die wysie van *Môre Oompie, môre Tannie*

5 Mam - ma Voël en Ba - ba Voël woon hoog bo in 'n boom.

9 Mam - ma vlieg om kos te soek wyl Ba - ba lê en droom.

13 "Waar is 'n wurm?" Ma soek rond en bont.
"Waar is 'n wurm?" soek sy op die grond.

Mamma Voël en Baba Voël woon hoog bo in 'n boom.

Mamma vlieg om kos te soek wyl Baba lê en droom.

"Waar is 'n wurm?" Ma soek rond en bont.

"Waar is 'n wurm?" soek sy op die grond.

Baba Voël broei uit die eier; kyk bang om hom rond.

Raai net wat doen Baba toe? Spring af tot op die grond!

"Waar is my ma?" Voëltjie is verbaas.

"Waar is my ma?" soek hy op die plaas.

Baba Voël ontmoet 'n koei en hy ontmoet 'n bok.

Stap tot by die groot pienk vark daar in sy modderhok.

"Waar is my ma? Het jul haar gesien?"

"Waar is my ma? Weet julle miskien?"

Voëltjie stap tot by die perd daar in sy grote stal.

Stap tot by die plaasdam en gaan huil daar op die wal.

"Waar is my ma?" Voëltjie raak nou bang.

"Waar is my ma? Jakkals gaan my vang!"

Net toe Voëltjie raadop raak, hier kom sy ouma aan.

"Mamma het gaan wurms soek, t'rug nes toe moet jy gaan."

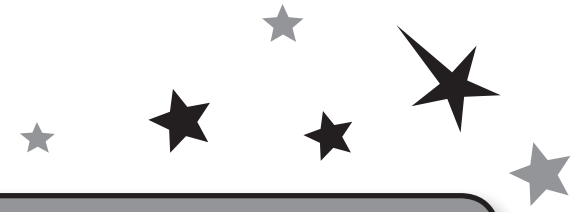
"Hier kom my ma!" Voëltjie is so bly.

"Hier kom my ma! Met vet wurms vir my!"

Tweewek-beplanner: Week 1

AKTIWITEIT	MAANDAG	DINSDAG
WYS EN VERTEL	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.
HELE KLAS LETTER- EN KLANKAKTIWITEITE	Vertel die storie vir die eerste keer. Stel 'n letter uit die storie bekend (n)	Vorm die letter (multisensoriese aktiwiteite)
HELE KLAS STORIEGEBASEERDE AKTIWITEITE	Storievertelling en woordeskatbou	Storievertelling en sang
BEURTGROEP-AKTIWITEITE	Groep 1 Oefen die letter (n)	Groep 1 Kreatiewe spel (kuns en handwerk)
	Groep 2 Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)	Groep 2 Oefen die letter (n)
	Groep 3 Onafhanklike lees	Groep 3 Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)
	Groep 4 Letterlegkaarte en -speletjies	Groep 4 Onafhanklike lees
	Groep 5 Kreatiewe spel (kuns en handwerk)	Groep 5 Letterlegkaarte en -speletjies
STORIETYD	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.

WOENSDAG		DONDERDAG		VRYDAG	
Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.		Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.		Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	
Letterhouers		Luister vir begin- en eindklanke		Samesmelting en verdeling (lettergrepe)	
Storievertelling en rolspel		Opeenvolgende prente		Interaktiewe skryf en lees	
Groep 1	Letterlegkaarte en -speletjies	Groep 1	Onafhanklike lees	Groep 1	Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)
Groep 2	Kreatiewe spel (kuns en handwerk)	Groep 2	Letterlegkaarte en -speletjies	Groep 2	Onafhanklike lees
Groep 3	Oefen die letter (n)	Groep 3	Kreatiewe spel (kuns en handwerk)	Groep 3	Letterlegkaarte en -speletjies
Groep 4	Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)	Groep 4	Oefen die letter (n)	Groep 4	Kreatiewe spel (kuns en handwerk)
Groep 5	Onafhanklike lees	Groep 5	Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)	Groep 5	Oefen die letter (n)
Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.		Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.		Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	

Tweewek-beplanner: Week 2

AKTIWITEIT	MAANDAG	DINSDAG
WYS EN VERTEL	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.
HELE KLAS LETTER- EN KLANKAKTIWITEITE	Stel 'n letter uit die storie bekend (v)	Vorm die letter (multisensoriese aktiwiteite)
HELE KLAS STORIEGEBASEERDE AKTIWITEITE	Nog opeenvolgende prente	Interaktiewe lees: Groot Boek
BEURTGROEP-AKTIWITEITE	Groep 1 Oefen die letter (v)	Groep 1 Kreatiewe spel (fantasiespel)
	Groep 2 Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)	Groep 2 Oefen die letter (v)
	Groep 3 Onafhanklike lees	Groep 3 Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)
	Groep 4 Letterlegkaarte en -speletjies	Groep 4 Onafhanklike lees
	Groep 5 Kreatiewe spel (fantasiespel)	Groep 5 Letterlegkaarte en -speletjies
STORIETYD	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.

WOENSDAG		DONDERDAG		VRYDAG	
Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.		Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.		Geniet 'n paar wys-en-vertel-aanbiedings.	
Letterhouers		Luister vir begin- en eindklanke		Samesmelting en verdeling (lettergrepe)	
Lees en doen		Interaktiewe skryf en lees		Luister en doen	
Groep 1	Letterlegkaarte en -speletjies	Groep 1	Onafhanklike lees	Groep 1	Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)
Groep 2	Kreatiewe spel (fantasiespel)	Groep 2	Letterlegkaarte en -speletjies	Groep 2	Onafhanklike lees
Groep 3	Oefen die letter (v)	Groep 3	Kreatiewe spel (fantasiespel)	Groep 3	Letterlegkaarte en -speletjies
Groep 4	Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)	Groep 4	Oefen die letter (v)	Groep 4	Kreatiewe spel (fantasiespel)
Groep 5	Onafhanklike lees	Groep 5	Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)	Groep 5	Oefen die letter (v)
Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.		Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.		Lees elke dag 'n nuwe boek hardop.	

Inleiding tot letter- en klankaktiwiteite

Navorsing toon dat kinders wat iets weet van letters en die klanke wat hulle maak waarskynlik makliker sal leer lees en skryf as kinders met beperkte letter- en klankkennis. Dit beteken egter nie dat ons voorstel dat jy kinders in Graad R op 'n formele manier van letters moet leer nie. Die Stellar-program sluit talle prettige, ouderdomsgesikte maniere in om kinders se kennis van letters te ontwikkel.

Ons glo nie daaraan dat Graad R-kindere gedril moet word om die alfabet op te sê, om letters van 'n bord af te skryf of om te oefen om letters tussen lyne of op papier met 'n potlood te skryf nie. In die Stellar-program leer kinders hoe om letters te vorm deur groot bewegings en deur ervarings wat al hulle sinne betrek. Ons weet kinders leer die beste wanneer iets vir hulle betekenis het; dus doen ons moeite om letters en klanke te koppel aan stories – asook aan nuwe woorde, prente en voorwerpe. Kinders leer van taal terwyl hulle kennis van letters ontwikkel.

Navorsing toon dat buiten om te leer van die verhoudings tussen letters en klanke, dit belangrik is vir kinders om bewus te raak van klanke in gesproke taal (fonologiese bewustheid). As kinders nie leer om aandag te skenk aan klanke in gesproke taal nie, sal hulle dalk weet wat hulle wil skryf, maar nie die klanke in woorde kan hoor om dit te kan skryf nie. Die letter- en klankafdeling van die Stellar-program sluit talle mondelinge aktiwiteite in wat kinders help om hierdie bewustheid te ontwikkel.

Ons het veeltalige lyste van woorde uit die storie by 'n aktiwiteit ingesluit om kinders se vermoë om woorde in lettergrepe te verdeel, en om lettergrepe saam te smelt om woorde te maak, te ontwikkel. Navorsing toon dat indien jong kinders leer om aandag te gee aan klanke in woorde in een taal, hulle hierdie vaardigheid na 'n ander taal kan oordra. Nog belangriker, kinders begin leer dat daar so baie is om te leer van woorde uit alle tale – en dat hulle soveel pret kan hê wanneer hulle met woorde speel!

Deur tyd aan hierdie aktiwiteite te bestee, sal Graad R-kindere op 'n ontdekkingsreis na die wêreld van letters en klanke gevoer word, wat sal verseker dat hulle goed voorbereid is op die eise van die Graad 1-kurrikulum.

'n Oorsig van hierdie afdeling

Die Stellar-program fokus elke week op 'n nuwe letter. Die letters wat vir elke storie gekies is, verskil vir elke taal omdat dit verband hou met woorde in die storie. Die ideaal is om 'n nuwe letter bekend te stel deur dit in verband te bring met woorde uit 'n bekende storie, maar as jou skool vereis dat jy letters in 'n ander volgorde onderrig, kan jy steeds die idees vir die onderrig van letters in die Stellar-program gebruik.

Ons stel voor dat jy beplan dat die letter- en klankaktiwiteite ongeveer 15 minute elke dag sal neem. Ons gee vir jou aktiwiteite om van Maandag tot Vrydag te gebruik. Die aktiwiteite in Week 1 word in Week 2 herhaal, met die fokus op 'n nuwe letter.

Gewoonlik doen die hele klas saam hierdie aktiwiteite aan die begin van die daaglikse program. Jy kan egter enige tyd in jou daaglikse roetine op klanke en letters fokus, veral tydens buitespel en oorgangstye (wanneer hulle in rye buite die toilet staan, voorberei vir middagete, ensovoorts). Gebruik geleenthede om letters in die omgewing uit te wys en vra die kinders watter letters hulle rondom hulle sien. Dit help hulle om te sien hoe ons letters gebruik as leidrade om dinge rondom ons te lees.

Hulpbronne wat vir die letter- en klankaktiwiteite gemaak kan word

Speeldeegmatte

Plaas fotokopieë van die lettertemplate in Hulpbronne in plastiekomslae. Die kinders kan die gedrukte letter as 'n riglyn gebruik wanneer hulle speeldeegletters vorm. Speeldeegmatte kan ook van webblaaie soos www.sparklebox.co.uk afgelaai en gedruk word.

Witborde

Plaas 'n stuk karton of papier in 'n plastiekomslag. Die kinders kan 'n witbordmerker gebruik om te oefen om groot letters te 'skryf'. Dit kan dan maklik met 'n lap of sneesdoekie afgevee word.

'n Stel letterhouers

Vul leë roomysbakke met voorwerpe (of prente van voorwerpe) wat met 'n spesifieke klank begin. Die **g**-houer sal byvoorbeeld voorwerpe bevat waarvan die name met die klank /g/ begin.

Gebruik die woordelyste om jou te help om items vir die houers te kies. Merk elke letterhouer deur die lettertemplate te gebruik. Dit is raadsaam om die letters op 'n sensoriese materiaal soos vilt, skuurpapier of riffelkarton na te trek. Knip die

letter uit en plak dit op die deksel van die letterhouer. Plak 'n kleiner letter aan die kant van die houer sodat jy maklik die houer wat jy benodig, kan identifiseer wanneer die letterhouers opmekaar op 'n rak gepak is.

*Dit is nie nodig om 'n letterhouer vir elke letter van die alfabet te maak nie. Dit is moeilik om geskikte voorwerpe vir die letters **c**, **q**, **x** en **z** te vind, en die kinders sal hierdie letters leer wanneer hulle dit in drukwerk teëkom wanneer hulle leer lees. Vokale maak ook verskillende klanke in verskillende woorde; dus is letterhouers nie 'n goeie manier om vokale bekend te stel nie.*

MAANDAG Stel 'n letter uit die storie bekend

Letterklankkennis: Kinders leer van twee nuwe letters verbonde aan woorde uit die storie. In Week 1 is die fokusletter **n**, en in Week 2 is die fokusletter **v**.

JY BENODIG

Baba Voëltjie vind sy mamma-storie op bladsy 8; groot alfabetkaart; bord

Vertel vir die kinders die storie van *Baba Voëltjie vind sy mamma* op bladsy 8.

STAPPE

Luister vir klanke

- 1 Vra die kinders om op die mat te sit en mooi na jou te luister. Sê hierdie woorde uit die storie: “nes, nee, nie, natuurlik, nog.” Vra die kinders waar hulle die woorde vantevore gehoor het.
- 2 Sê vir die kinders: “Kan julle hoor met watter klank hierdie woorde begin: n-n-nes, n-n-nee, n-n-nêrens? Ja, dis reg! Hulle begin met die klank /n/. Luister nou mooi: Hier is nog 'n paar woorde wat met /n/ begin: naam, nies, neus, nooit, net, nou, natuur, niggie, nefie.” (Beklemtoon die beginklank wanneer jy hierdie woorde sê, bv.: n-n-naam, n-n-neus.)

Sê die klank

- 1 Sê die /n/-klank duidelik en sê die kinders moet jou mond mooi dophou terwyl jy die klank maak.
- 2 Vra die kinders om die /n/-klank te sê: **n-n-n-n-n**. Maak dit pret: Sê dit sag, hard, vir die muur, vir die plafon en vir mekaar. Maak seker die kinders sê die klank van die letter en nie die naam van die letter **n** (‘en’) nie.
- 3 Leer die kinders 'n aksie wat met die klank verband hou. Die kinders kan byvoorbeeld hulle koppe skud en hulle wysvingers heen en weer swaai en in 'n kwaai stem “n-n-n-n-nee” sê.

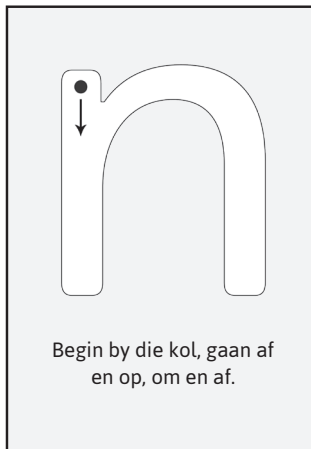
Dink aan woorde wat met die klank begin

- 1 Vra die kinders of iemand se naam met /n/ begin en of hulle aan enige ander woorde kan dink wat met die klank /n/ begin.

Vorm die letter

- 1 Vra die kinders of hulle weet hoe om 'n letter te skryf wat die klank /n/ maak.
- 2 Wys vir die kinders hoe om die letter n te vorm. Skryf 'n groot letter op die bord terwyl jy sê: "Begin by die kol, gaan af en op, om en af."
- 3 Laat die kinders die lettervorming in die lug, op die mat, op hulle hande, ens. oefen.

Verbind die letter met die alfabetkaart

- 1 As jy 'n alfabetkaart in die klas het, kan jy vir die kinders die letter n daarop wys. Verduidelik dat hierdie letter ook 'n naam het: 'en'. Dit sal hulle help om die klanke wat hulle leer met die lettername en die alfabetliedjie te verbind.

Hierdie aktiwiteitsstappe fokus op die letter n, wat die fokus in Week 1 is.

Volg in Week 2 dieselfde stappe, maar fokus op die letter v.

- Beklemtoon die woorde uit die storie wat met die klank /v/ begin: voël, vet, vlerkies, vlieg, val, vra, vark, voel, verstaan, vertel, verdwaaal, versigtig.
- Ander /v/-woorde: vries, vreeslik, vinger, vinnig, vuur, vlam, vandag, venster, veg.
- Wanneer jy die v met die kinders vorm, sê: "Begin by die kol, gaan skuins af en dan weer skuins op."
- Leer vir die kinders 'n aksie wat met die klank verband hou. Hulle kan hulle vingers beweeg en sê: "v-v-v-v-vingers."
- As jy 'n alfabetkaart in die klas het, kan jy vir die kinders die letter v daarop wys. Verduidelik dat hierdie letter ook 'n naam het: 'vee'.

Letterklankkennis: Kinders leer om die fokusletters met verskillende materiale te vorm, wat aan hulle 'n ryk sensoriese ervaring bied wat hulle help om die vorm van die letter te onthou.

STAPPE

- 1 Begin deur vir die kinders te wys hoe om die fokusletter te skryf. Vra of hulle woorde kan onthou wat met die fokusletter begin. Onthou om die klank te sê wat die letter maak (/n/), en nie die naam van die letter ('en') nie.
- 2 Wys vir die kinders hoe om die letter te vorm. Skryf 'n groot letter op die bord of in die lug. Sê die volgende terwyl jy vir die kinders wys hoe om die letter **n** in Week 1 te vorm: "Begin by die kol, gaan af en op, om en af." Sê in Week 2 die volgende terwyl jy die kinders wys hoe om die letter **v** te vorm: "Begin by die kol, gaan skuins af en dan weer skuins op."
- 3 Laat die kinders die lettervorming in die lug, op die mat, op mekaar se rûe of op hulle hande oefen.
- 4 Nadat jy hulle gewys het hoe om die letter te skryf, kan jy uit die volgende aktiwiteite kies om die kinders die ervaring te bied om hierdie letters te vorm deur groot bewegings en soveel sintuie as moontlik te gebruik.

In Week 1 is die fokusletter **n**.

In Week 2 is die fokusletter **v**.

Bordkrytletters

JY BENODIG

Groot stukke bordkryt

STAPPE

- 1 Gaan buitentoe en gee vir elke kind 'n groot stuk bordkryt.
- 2 Vra die kinders om 'n letter met die kryt op die bakstene/muur/plaveisel te skryf.
- 3 Moedig die kinders aan om die klank wat die letter maak hardop te sê terwyl hulle die letter skryf.

Waterletters

JY BENODIG

Water; verfkwaste

STAPPE

- 1 Gaan buitentoe en gee vir elke kind 'n houer met water en 'n verfkwas.
- 2 Vra die kinders om 'n letter baie keer met water op die bakstene/muur/plaveisel te verf.
- 3 Moedig die kinders aan om die klank wat die letter maak hardop te sê terwyl hulle die letter verf.

Sandletters

JY BENODIG

Sandbakke; sand of 'n sanderige area buite

STAPPE

- 1 Verdeel die kinders in klein groepies en gee vir elke groep 'n sandbak. Jy kan die kinders ook buitentoe na 'n sanderige area neem.
- 2 Vra die kinders om 'n letter met hulle vinger of 'n stokkie in die sand te skryf.
- 3 Moedig die kinders aan om die klank wat die letter maak hardop te sê terwyl hulle die letter skryf.

Speeldeegletters

JY BENODIG

Speeldeeg (resep op bladsy 50); speeldeegmatte

STAPPE

- 1 Gee vir elke kind 'n balletjie speeldeeg. Vra die kinders om die speeldeeg in lang worsvorms te rol.
- 2 Plaas fotokopieë van die lettertemplate in 'n plastiekomsag. Wys vir die kinders hoe om met behulp van die lettertemplaas as gids 'n letter met die speeldeeg te vorm.
- 3 Moedig hulle aan om hulle eie letter te maak en dan hulle vinger oor die speeldeegletter te trek terwyl hulle die klank wat die letter maak, sê.

Witbordletters

JY BENODIG

Witborde; merkpenne; stukke lap

STAPPE

- 1 Gee vir elke kind 'n witbord en laat hulle die letter skryf terwyl hulle die klank wat die letter maak, sê.
- 2 Die kinders kan dit talle kere herhaal. Moedig hulle aan die begin van die aktiwiteit aan om letters te skryf wat die hele bladsy volmaak. Wanneer hulle dit met selfvertroue kan doen, kan hulle probeer om kleiner letters te skryf.

Formele handskrif-oefening is deel van die Graad 1-kurrikulum; dit is nie geskik vir Graad R-leerders nie. Dit is egter belangrik dat kinders leer hoe om letters korrek te vorm. Jy kan dit op 'n ontspanne en prettige wyse vir die kinders leer deur hierdie kreatiewe, multisensoriese aktiwiteite te gebruik en die kinders aan te moedig om die letters so groot as wat hulle kan, te skryf.

LETTERS EN KLANKE

WOENSDAG Letterhouers

Letterklankkennis: Kinders ontwikkel hulle kennis van die fokusletters deur dit te koppel aan die beginklanke van die name van voorwerpe.

JY BENODIG

Klein spieël; twee letterhouers (sien bladsy 17) met voorwerpe of prente van voorwerpe wat met die volgende letters begin:

Week 1 n: net; nes; neus; nael; nes; noedels; nartjie

Week 2 f: voël; virk; vis; vliegtuig; vuurhoutjie; voet; vere; vlag; vlieg; vark; vragmotor; verfkwas; vingers

STAPPE

Benoem voorwerpe

- 1 Vra die kinders om op die mat te sit. Laat hulle die voorwerpe of prente van voorwerpe vashou en vir mekaar aangee terwyl jy sê wat dit is.
- 2 Vra vrae oor die voorwerpe: "Het julle al een hiervan gesien? Waarvoor gebruik ons dit?"

Luister vir beginklanke

- 1 Sê vir die kinders: "Luister na die woord: n-n-neus. Kan julle hoor met watter klank 'neus' begin? Hoe klink die eerste klank van die woord?"
- 2 Moedig die kinders aan om die beginklank te beklemtoon as hulle 'n woord sê.

Verbind die klank met die letter

- 1 Sodra die kinders die nuwe klank geoefen het, wys na die letter op die letterhouer en sê: "Hierdie letter is hoe ons /n/ skryf." Laat die kinders met hulle vinger die letter op die deksel natrek.

Werk met meer as een letter

- 1 Kombineer nou voorwerpe uit twee of meer letterhouers en sprei dit op die vloer of tafel uit.
- 2 Vra die kinders om voorwerpe te vind wat met een van die klanke begin, bv.: "Johan, kan jy iets kry wat met die klank /n/ begin?" Die kind moet die voorwerp benoem, die beginklank sê en die voorwerp in die korrekte letterhouer terugsit.
- 3 Jy kan ook vir elke kind 'n voorwerp gee en dan een van die klanke sê. Vra al die kinders wat 'n voorwerp het wat met daardie klank begin om vorentoe te kom en die voorwerp in die korrekte letterhouer te sit.

LETTERS EN KLANKE

DONDERDAG Luister vir begin- en eindklanke

Fonologiese bewustheid: Kinders leer om begin- en eindklanke in woorde te hoor en te identifiseer.

Wat hoor jy?

STAPPE

- 1 Begin vandag se luisteraktiwiteite deur te sê: “Kom ons maak ons oë toe en wees vir ’n paar minute stil terwyl ons mooi na die klanke om ons luister.”
- 2 Vra die kinders om stil op die mat te sit en hulle hande agter hulle ore bak te maak om goed te luister. Verduidelik dat jy vier woorde gaan sê. Wanneer jy al die woorde gesê het, kan die kinders hulle hand opsteek as hulle weet watter klank hulle aan die begin van al die woorde gehoor het.
- 3 Onderwyser en kinders: “Luister, luister, kokkedoor, wat is die eerste klank wat jy hoor?”
Onderwyser: “Seep; sweet; swem; son”
Onderwyser en kinders: “Sê my, sê my, wat hoor jy?”
Kinders: /s/
- 4 Sodra die kinders die beginklanke van die woorde geëien het, moet jy die klank stadig sê terwyl jy die beweging van jou mond beklemtoon. Laat die kinders jou goed dophou en jou mondbewegings naboots terwyl jy die klank uitspreek. Indien moontlik, laat hulle in ’n speël kyk terwyl hulle hulle mondbewegings dophou.

Gebruik slegs vier van hierdie woorde op ’n slag in die aktiwiteit. Gaan so gereeld nodig terug na dieselfde klank, en gebruik kombinasies van verskillende woorde om dit interessant te hou.

/s/: seep; sweet; swem; son; suiker; skulp;
slang; sand

/w/: walvis; wiel; wortel; water; wol; wors;
waslap; watte

/b/: boek; bal; beker; blom; by; been; bok; ballon

/r/: radio; ring; roomys; reg; rok; rekkie; rug; rooi

/m/: man; mes; muis; mat; maan; mier; mot; mus

/k/: kat; kam; kers; koei; koek; kar; koppie; kaart

/n/: net; nes; neus; nael; naby; nartjie; nou; nooit

/v/: voël; vurk; vis; vlieg; vuur; voet; vere; vlag

VRYDAG
Samesmelting en verdeling (lettergrepe)

Fonologiese bewustheid: Kinders leer om lettergrepe saam te smelt om woorde te vorm en om woorde in lettergrepe te verdeel.

JY BENODIG

Meerlettergrepige woorde wat verband hou met die storie: voëltjie; eiertjie; snawel; vlerkies; veertjies; natuurlik; volgende; aangestap; stemmetjie; verdwaal; versigtig; teruggevlieg

Wat sê ek?
STAPPE

- 1 Kies 'n woord uit die lys en sê die woord stadig in lettergrepe, bv.: **ei | er | tjie**.
- 2 Vra die kinders: "Watter woord sê ek? **ei | er | tjie**." Hulle moet die lettergrepe saamsmelt om 'n woord te vorm.
- 3 Herhaal die stappe hier bo met die ander woorde op die lys, en voeg 'n paar woorde uit ander tale by wat deur kinders in jou klas gepraat word.

Hierdie aktiwiteit kan in enige taal gedoen word, want dit fokus daarop dat kinders die vaardigheid aanleer om lettergrepe saam te smelt om 'n woord te vorm. Om veeltaligheid aan te moedig en kinders se huistale te ondersteun, kan jy hierdie aktiwiteit met 'n paar van hierdie meerlettergrepige woorde probeer. Vra die kinders om met die uitspraak te help, indien nodig.

IsiXhosa: ihagu (vark); intake (voël); igusha (skaap); inkomo (koei); amaphiko (vlerke); ukuqandusela (uitbroei); umthi (boom); ibhokhwe (bok); umakhulu (ouma); inesi (nes)

Engels: baby (baba); grandmother (ouma); sister (suster); brother (broer); grandfather (oupa); happiness (geluk); animal (dier); shelter (skuiling); beautiful (pragtig); juicy (sappig)

As die kinders in jou klas enige ander tale praat, kan jy hulle vra om 'n meerlettergrepige woord uit die storie in hulle eie taal vir die klas te sê.

Inleiding tot storiegebaseerde aktiwiteite

Beweeg van mondelinge na geskrewe taal

Storievertelling (Maandag, Week 1)

Stellar is 'n storiegebaseerde program wat kinders op 'n reis van gesproke na geskrewe taal neem. Die kinders se eerste ontmoeting met die storie is wanneer die onderwyser dit vir hulle vertel, met die gebruik van poppe om die karakters meer werklik te maak. Alhoewel jy die gedrukte weergawe van die storie sal hê, moet jy verstaan dat dit 'n teks is om jou te lei, eerder as een wat vir die kinders voorgelees moet word. Dit is belangrik dat jy direk met die kinders moet praat wanneer jy vir hulle die storie vertel, eerder as om op die gedrukte woorde te fokus.

Ons weet dat kinders daarvan hou om stories meer as een keer te hoor, en dat herhaling van die storie hulle help om die taal van die storie hul eie te maak. Ons wil hê die kinders moet die taal van die storie op verskillende maniere ervaar. Elke aktiwiteit hier is ontwerp om 'n liefde vir stories en die selfvertroue om die storietaal te gebruik, te ontwikkel.

Sang en rolspel (Dinsdag en Woensdag, Week 1)

Nadat hulle na die storie geluister het, sal die kinders 'n kans kry om 'n liedjie te sing wat met die storie verband hou. Liedjies is 'n wonderlike manier om taalvaardighede te ontwikkel en party kinders vind dit makliker om nuwe taal deur melodie, ritme en rym te onthou. Ná die sang neem die kinders aan 'n rolspel van die storie deel terwyl dit vertel word. Dit bied hulle 'n kans om op 'n aktiewe manier aan die vertel van die storie deel te neem en die woorde en frases van die verskillende karakters te gebruik. Dit verg ook dat hulle oor die storievolgorde nadink – wat volgende gaan gebeur.

Opeenvolging van die storie (Donderdag, Week 1; Maandag, Week 2)

Nadat die kinders geluister het na die storie wat jy vertel het, en deelgeneem het aan die sang en rolspel verbonde aan die storie, kry hulle 'n geleentheid om

goed oor die gebeure in die storie na te dink en dit in die korrekte volgorde te rangskik. Om 'n storie in die regte volgorde te kan vertel, is 'n baie belangrike vaardigheid, en soms sukkel jong kinders hiermee. Wanneer kinders verstaan dat stories uit opeenvolgende gebeure bestaan, kan hulle hul eie stories beplan om 'n begin, middel en einde te hê. Hulle leer om hulself af te vra, "Wat wil ek hê moet volgende gebeur?"

Jy sal eers die opeenvolging van die gebeure in die storie lei terwyl jy die kinders se gesprekke rig oor hoe die storie begin het en wat volgende gebeur. Aanvanklik gaan jy met groot, kleurvolle prente met die hele klas werk. Later word die kinders aangemoedig om die gebeure meer onafhanklik in die regte volgorde te plaas. Dit bied 'n nuttige assesseringsgeleentheid.

Skryfwerk geïnspireer deur die storie (Vrydag, Week 1)

Om voort te bou op die mondelinge vertelling van die storie, die sang, rolspel en opeenvolging van gebeure, kry die kinders nou kans om hulle idees rakende iets in die storie te bespreek, en dan te sien hoe hierdie idees neergeskryf kan word. Hierdie aktiwiteit begin met ryk besprekings en die deel van idees, met bydraes deur soveel kinders as moontlik. Wanneer jy vir hulle die skryfproses wys deur die kinders se woorde en idees te gebruik, sien hulle dat wat ons sê, neergeskryf kan word. Dit sal hulle die selfvertroue gee om self te begin skryf – al begin hulle met 'n gekrabbel en opgemaakte letters!

Gedeelde lees (Vrydag, Week 1; Dinsdag, Week 2)

Gedeelde skryf bied 'n ideale teks vir gedeelde lees, aangesien die teks idees en woorde bevat waarmee die kinders vertrouwd is. Dit is belangrik om tyd in te ruim om deur die teks wat julle saam geskryf het te lees, terwyl jy na elke woord wys terwyl jy lees, sodat die kinders kan begin oplet hoe ons spraak uit verskillende woorde, met spasies tussen elke woord, bestaan.

Buiten die lees van die teks wat hulle saam met jou geskryf het, sal die kinders nog 'n geleentheid kry om te sien hoe lees werk wanneer jy die Groot Boek in die tweede week lees. Hier sal hulle dieselfde, bekende storie teëkom, maar in gedrukte vorm. Wanneer jy die Groot Boek vir hulle lees, sal hulle sien hoe woorde op 'n bladsy verband hou met die woorde wat jy sê. Die storie in die Groot Boek is 'n vereenvoudigde weergawe, sodat die kinders die vrymoedigheid het om dit self te probeer 'lees'. Dit laat hulle verstaan hoe dit voel om 'n lesers te wees – selfs al sê hulle net die woorde in die boek uit hul kop op.

Lees en doen (Woensdag, Week 2)

Alhoewel gedeelde leesaktiwiteite deur die onderwyser gelei word, sal die kinders voordeel daaruit trek om te probeer om die teks self te 'lees' en sin daarvan te probeer maak. Die *Lees en doen*-aktiwiteit gee die kinders kans om prente en simbole te lees en te volg wat die simbole vir hulle sê om te doen. Dit bied nog 'n assesseringsgeleentheid.

Luister (Vrydag, Week 2)

Die tweeweek-siklus van storiegebaseerde aktiwiteite eindig met 'n luisteraktiwiteit vir die hele klas om die ontwikkeling van kinders se vermoë om aandag te gee, instruksies uit te voer en te verstaan wat hulle hoor, te versterk.

Gebruik storiegebaseerde aktiwiteite om woordeskat uit te brei

Party onderwysers was aanvanklik bekommerd dat die kinders verveeld sal raak as die aktiwiteite vir twee weke op een storie gegrond is. Onderwysers het egter

herhaaldelik verwys na die voordeel daaraan verbonde om soveel maniere te hê waarop kinders met nuwe taal te make kry. Ons weet dat om nuwe woordeskat te kan leer en dit hulle eie te kan maak, moet kinders woorde gereeld en in verskillende kontekste hoor en gebruik. Kinders verstaan dikwels woorde voordat hulle die selfvertroue het om dit te gebruik; dus is dit belangrik dat ons nie aanbeweeg na 'n ander tema of storie voordat hulle die kans gehad het om diepgaande en blywende kennis van nuwe woorde op te doen nie.

Alhoewel die kinders nuwe taal en woordbetekenisse deur al die aktiwiteite in die Stellar-program sal leer, het ons nuwe woorde uit elke storie gekies waarop jy kan fokus. Dit word op die laaste bladsy van die storie-afdeling onder die opskrif *Woordelys gelys*. Die lys sluit 'n kombinasie van algemene, alledaagse woorde en moeiliker woorde in. As onderwyser, ken jy die kinders die beste, en kan jy kies om op woorde te fokus wat geskik is vir die kinders in jou klas. Wees veral bedag op wat nuttig sal wees vir kinders wat in 'n tweede taal leer, en onthou om meer uitdagings te bied aan kinders wie se basiese woordeskat sterk is.

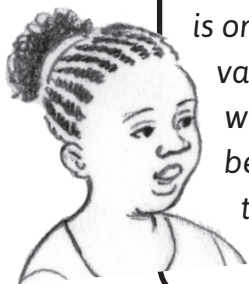
Wanneer jy met die kinders deur die aktiwiteite werk, moet jy onthou om hulle aandag te vestig op die woorde wat jy bekendgestel het. Vra hulle wat hulle van hierdie woorde weet, en hoe 'n mens 'n spesifieke woord in hul eie taal sê. Bou op kinders se natuurlike nuuskierigheid deur 'n belangstelling in woordbetekenisse in jou klas aan te moedig. Dit is een van die belangrikste boustene vir begrip.

MAANDAG Storievertelling en woordeskatbou

Kinders hoor die storie *Baba Voëltjie vind sy mamma vir die eerste keer*, terwyl hulle nuwe woordeskat aanleer.

JY BENODIG

- Papierpoppe en rekwisiete: Mamma Voël; Baba Voëltjie; nes; eier; eier wat uitbroei; Koei, Bok; Vark; Perd; Ouma; boom; twee stukkies dik wol/tou vir wurms
- Voorwerpe of prentkaarte vir 'n paar nuwe woorde uit die woordelys
- Storie, rympie en woordelys op bladsy 8 tot 11

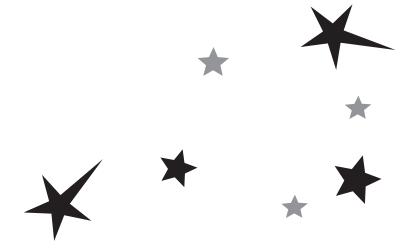
'n Noodsaaklike eienskap van 'n goeie kommunikeerder is om beurtelings te kan luister en praat. Skerp hierdie vaardigheid so dikwels moontlik by die kinders in wanneer jy met hulle gesels. Erken en prys kinders wat beurte neem om in klas-, groep- en individuele situasies te luister en te praat. Jy kan die gesprek tussen Baba Voëltjie en die diere as 'n voorbeeld gebruik.

STAPPE

Voordat jy die storie vertel

- 1 Sê die rympie ***Twee oë om te sien*** saam met die kinders op, om die klas te laat fokus op die storie wat jy gaan vertel.
- 2 Stel die storie aan die kinders bekend: “Die titel van ons storie is ***Baba Voëltjie vind sy mamma.***”
- 3 Lê 'n verband tussen die storie en die kinders se lewens. Vra hulle wat hulle weet van voëls, neste, eiers en wat voëls eet. Wys vir hulle die papierpoppe en die rekwisiete.
- 4 Stel die karakters bekend, bv.: “Dit is Mamma Voël en Baba Voëltjie. Hierdie diere is ook in die storie: Koei, Vark, Bok en Perd. En dit is Ouma Madiswa.” Vra die kinders om vir hulle goeie môre te sê.
- 5 Stel twee of drie nuwe woorde uit die woordelys bekend: “Voor ons begin, wil ek julle vertel wat 'n paar nuwe woorde beteken wat ons in die storie gaan vind.”
  - Bespreek wat elke nuwe woord beteken deur eenvoudige taal te gebruik.
  - Wys, waar moontlik, vir die kinders 'n voorwerp of 'n prent wat die woord se betekenis illustreer.
  - Vra die kinders wat 'n ander huistaal het om die woord in hulle eie taal te sê.

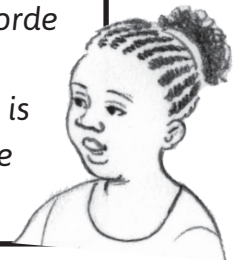
Terwyl jy die storie vertel

- 1** Vertel die storie op 'n lewendige wyse om die kinders se aandag te behou. Gebruik gebare en rekwisiete en vertel die storie in verskillende stemtone.
- 2** Vra die kinders om te voorspel wat volgende in die storie gaan gebeur en betrek hulle deur oop vrae te vra, bv.: “Dink julle Baba Voëltjie gaan sy mamma kry?”
- 3** Beklemtoon nuwe woordeskat. Gee kort verklarings as jy dink dit sal die kinders help om die storie te verstaan. Vra of enigiemand die betekenis van 'n nuwe woord kan onthou.

Nadat jy die storie vertel het

- 1** Vra vrae om die kinders se begrip na te gaan en vas te lê, soos: “Wie kan onthou wat die koei vir Baba Voëltjie gesê het?” Prys en brei uit op selfs die eenvoudigste antwoorde, bv.: “Ja, dis reg. Die koei het gesê sy is nie Baba Voëltjie se mamma nie. Sy het vir Baba Voëltjie melk aangebied, maar Baba Voëltjie wou dit nie hê nie.”
- 2** Vra oop vrae om 'n bespreking te stimuleer: “Dink julle dit is 'n goeie idee vir babavoëls om uit hulle neste te spring en hulle mamas te gaan soek?”
- 3** Lê nuwe woordeskat uit die storie vas deur vrae oor 'n woord te vra, bv.: “Wat is 'n ...? Kan jy vir my 'n ... wys? Waarvoor word 'n ... gebruik?”
- 4** Praat oor die kategorie waaraan die nuwe woorde behoort, bv.: ‘plaasdiere’.

Dit verg moed om te kommunikeer, veral in 'n tweede of derde taal. Probeer om dit in gedagte te hou en erken die kinders se pogings om hulle idees en gedagtes te kommunikeer. Onthou dat kinders woorde geleidelik leer deur nuwe woorde herhaaldelik te hoor en te gebruik. Dit is nie genoeg om woorde net een of twee keer te hoor nie.

DINSDAG Storievertelling en sang

Kinders leer die taal van die storie deur weer daarna te luister en 'n liedjie verbonde aan die storie te sing.

JY BENODIG

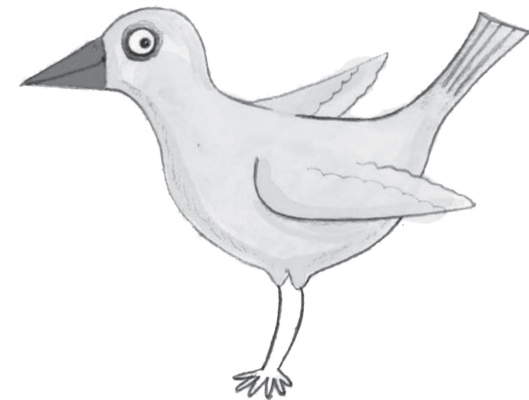
Woorde en musiek vir die liedjie *Mamma Voël en Baba Voël* op bladsy 11

Sing die liedjie elke dag! Onthou om die aksies ook uit te voer. Hulle kan die liedjie op sekere tye van die dag sing, soos wanneer hulle op die mat wag of ná pouse buite die deur tostaan. As die kinders die aksies uitvoer terwyl hulle die liedjies sing, help dit hulle om die woorde te onthou. Dit help hulle ook om groot- en fynmotoriese vaardighede, koördinasie en bewustheid van hulle liggame in ruimte te ontwikkel.

STAPPE

- 1 Vertel die storie weer en gebruik die papierpoppe en rekwisiete. Vra vrae terwyl jy die storie vertel. Moedig die kinders aan om te voorspel wat volgende gaan gebeur.
- 2 Sing die liedjie vir die kinders.
- 3 Leer vir hulle die liedjie stukkie vir stukkie aan – dit sal vir hulle moeilik wees om al die woorde op een slag te onthou.
- 4 Leer vir die kinders die aksies vir die liedjie.

WEEK 1 STORIEGEBASEERD

WOENSDAG

Storievertelling en rolspel

Kinders speel verskillende rolle en gebruik self die storietaal terwyl die storie vertel word.

JY BENODIG

Papierpoppe; klere vir Ouma; 'n mandjie; vere; materiaal/voorwerpe/maskers vir diere om te dra; nes; eier; lang gras en stokkies om nes mee te bou

STAPPE

- 1 Sing **Mamma Voël en Baba Voël**.
- 2 Kies sewe kinders om die rolle van die karakters in die storie te speel (Mamma Voël; Baba Voëltjie; Koei; Bok; Vark; Perd; Ouma Madiswa).
- 3 Praat oor elke karakter in die storie. Sê vir die kinders wie se rol hulle in die storie gaan speel.
- 4 Bespreek die rekwisiete wat vir die storievertelling gebruik gaan word.
- 5 Begin die storie as volg: "Eendag was daar 'n Mamma Voël, en sy het 'n pragtige nes gebou." Die kind wat Mamma Voël vertolk, gee voor om 'n nes te bou.
- 6 Gaan voort om die storie op hierdie manier te vertel – die kinders moet toneelspeel terwyl jy praat. "Mamma Voël vlieg toe weg om 'n sappige wurm te gaan soek." Die kind wat Mamma Voël vertolk, vlieg dan weg.
- 7 Die res van die klas kyk na die rolspel.

- 8 As jy dink die kinders is gereed, kan jy hulle nou in groepe van agt verdeel (een kind is die verteller). Help die kinders besluit wie elke karakter sal speel en wie die verteller gaan wees.
- 9 Gee die kinders tyd om die rolspel as 'n groep te oefen.
- 10 As daar tyd is, kan jy party groepe vra om hulle rolspel vir die klas aan te bied.

WEEK 1 STORIEGEBASEERD

DONDERDAG Opeenvolgende prente

Kinders leer dat stories uit 'n opeenvolging van gebeure bestaan deur die storie met prente oor te vertel.

JY BENODIG

Groot opeenvolgende prente in die storiepak

Maak die prente deurmekaar en probeer om die storie in hierdie volgorde te vertel – die kinders sal dit baie snaaks vind! Die onsinnige storie sal help om die regte volgorde vir hulle ooglopend en betekenisvol te maak.

STAPPE

- 1 Sing **Mamma Voël en Baba Voël**.
- 2 Kies een van die opeenvolgende prente en hou dit omhoog.
- 3 Vra vir die kinders wat hulle sien en bespreek die prent uitvoerig.
- 4 Plaas elke prent op die bord nadat jy dit bespreek het sodat die kinders dit kan sien. Maak seker dat die prente op hierdie stadium van die aktiwiteit nie in die regte volgorde is nie.
- 5 Nadat jy oor al die prente gepraat het, kan jy die kinders vra: "Is die prente in die regte volgorde?"

Hier is nuttige vrae wat jy oor elke prent kan vra:

- "**Wie** kan julle sien?" (karakters)
- "**Wat doen** hy/sy?" (werkwoorde en aksies)
- "**Wat anders** kan julle nog sien?" (kyk weer)
- "**Waar** is die ...?" (noem plekke/posisie)
- "Hoekom dink julle ...?" (kreatiewe denke, gee menings)

- 6 Vra die kinders om die prent vir die begin van die storie uit te wys.
- 7 Herrangskik saam die prente in die regte volgorde sodat die storie sin maak.
- 8 Hou die kinders aktief betrokke by hierdie proses. Vra vrae soos: "Wat het toe gebeur? Wie kan die volgende deel van die storie onthou?"
- 9 Wanneer die prente in die korrekte volgorde is, kan jy 'n paar kinders vra om die storie in die regte volgorde oor te vertel.
- 10 As jy ekstra tyd het, kan jy die volgorde weer deurmekaar maak en die aktiwiteit herhaal.

Kinders leer hoe hulle woorde en idees opgeteken kan word terwyl jy hulle wys hoe om die liedjie *Mamma Voël en Baba Voël* te skryf.

JY BENODIG

'n Groot stuk papier; 'n dik swart merkpen

STAPPE

- 1 Vra die kinders om ***Mamma Voël en Baba Voël*** saam met jou te sing en die aksies uit te voer.
- 2 Sê dan: "Nou wil ek hê julle moet my help om die woorde van hierdie liedjie te skryf. Van watter versie hou julle die meeste?" Help die kinders om hulle gunstelingversie te identifiseer.
- 3 Sing elke reël van die gunstelingversie saam met die kinders. Terwyl jy die woorde sing, skryf jy dit neer sodat die kinders kan sien hoe geskrewe woorde verband hou met die woorde wat ons sê, of sing!
- 4 Wanneer jy klaar die versie neergeskryf het, sing jy dit weer stadig saam met die kinders, en wys na elke woord terwyl julle sing.

MAANDAG Nog opeenvolgende prente

Kinders lê hulle eie storiekennis vas deur prente meer onafhanklik in die regte volgorde te plaas.

JY BENODIG

- Opeenvolgende prente in die storiepak
- 'n Swart-wit fotokopie van klein opeenvolgende prente vir elke kind; ekstra wit papier vir elke kind; skêre; gom
- Gefotokopieerde en gevoude boekie vir elke kind (bladsy 51).
- Berei die tafels vooraf voor met 'n stel swart-wit prente vir elke kind en genoeg skêre en gom vir almal.

Fotokopieer voor die les 'n klein boekie vir elke kind. Vou al die boekies voor die tyd. Hierdie taak kan te moeilik vir die kinders wees en sal waardevolle onderrigtyd vermors indien jy dit gedurende die les doen.

STAPPE

Op die mat

- 1 Begin deur die kinders op die mat te laat sit. Kies kinders om voor in die klas te staan. Elkeen hou een van die gekleurde opeenvolgende prente vas. Maak seker dat die prente nie in die regte volgorde is nie.
- 2 Vra die kinders of die prente in die regte volgorde is. Vra hulle om die prent uit te wys wat aan die begin van die storie moet kom.
- 3 Werk as 'n groep saam en verskuif die kinders wat die prente vashou totdat die storie sin maak. Vra vroe soos: "Wat het volgende gebeur? Wie kan die volgende deel van die storie onthou?"
- 4 Nadat julle die gekleurde prente gebruik het om die storie in die regte volgorde te rangskik, beweeg die kinders na hulle tafels en sit in klein groepies.

By hulle tafels

- 1 Vra die kinders om die swart-wit prente uit te knip, dit in die regte volgorde te rangskik en dan op 'n skoon vel papier te plak. Stap in die klas rond en help waar nodig. Hierdie aktiwiteit is nuttig om die kinders se vermoë om die hoofgebeure van die storie in die regte volgorde te plaas, te assesseer.
- 2 Nadat die kinders hulle opeenvolgende prente voltooi het, gee jy vir elke kind 'n boekie. Moedig hulle aan om na die omslag te kyk en lees die titel van die storie saam met hulle.
- 3 Neem die kinders op 'n 'prentwandeling' deur die boekie en help hulle om raak te sien dat die prente in die boekie dieselfde as die opeenvolgende prente is.
- 4 As daar tyd is, kan kinders hulle boekie vir 'n maat in die klas 'lees'.
- 5 Moedig die kinders aan om die boekies huis toe te neem en dit saam met hulle gesin te lees.

Moedig die kinders aan om hulle boekies vir hulle jonger broers en susters te 'lees' sodat hulle ook die storie van Baba Voëltjie kan geniet. Dit sal help om stories deel van die gesin se roetine te maak.

Kinders leer van die lees van 'n bekende storie in gedrukte vorm terwyl jy die leesproses vir hulle wys.

JY BENODIG

Baba Voëltjie vind sy mamma Groot Boek

Verduidelik vir die kinders dat ons teks in Afrikaans en baie ander tale van die bokant van die bladsy na die onderkant en van links na regs lees. Wys na die woorde terwyl jy lees – dit is 'n eenvoudige manier om die kinders te wys hoe die teks deur die boek vloei.

STAPPE

- 1 Sê die rympie **Twee oë om te sien** saam met die kinders op, om die klas te laat fokus op die storie wat jy gaan vertel.
- 2 Moedig die kinders aan om na die omslagprent te kyk en te praat oor wat hulle sien en herken.
- 3 Lees die titel van die storie aan die klas voor. Wys na elke woord terwyl jy lees. Lees dit weer en vra die kinders om saam met jou te lees.

- 4 Neem die kinders op 'n 'prentwandeling' deur die boek. Bespreek die prente en laat kinders toe om vrae te vra.
- 5 Laat die kinders toe om oor die storie te praat en verbande te lê met die taal en ervarings van die vorige week.
- 6 Wys na die bladsynommers terwyl jy deurblaai en praat oor watter nommer volgende gaan kom.
- 7 Nadat jy deur die hele boek 'gewandel' het, kan jy na die begin teruggaan en weer die titel lees.
- 8 Blaai om en lees elke sin in 'n duidelike, gewone, natuurlike stemtoon.
- 9 Wys na elke woord terwyl jy lees.
- 10 Wys na enige letters wat die kinders dalk ken en lê klem op die fokusletters vir hierdie storie.
- 11 Lees die boek weer en moedig die kinders aan om saam met jou te 'lees'.

WOENSDAG Lees en doen

Kinders leer om geskrewe en prentleirade te vertolk en instruksies uit te voer. Vandag gaan die kinders 'n aktiwiteit doen wat van hulle vereis om prente en simbole te lees en te interpreteer en dan 'n papiergebaseerde taak uit te voer.

JY BENODIG

'n Fotokopie van die aktiwiteitsblad per kind (bladsy 56);
kleurpotlode/-vetkryte

Hierdie aktiwiteit is nuut en die kinders gaan baie ondersteuning van jou nodig hê om hulle gedagtes en hulle werkspasie agtermekaar te kry. Lei die kinders stap vir stap deur die proses en gee hulle genoeg tyd om elke stap te voltooi voordat jy die volgende taak aanpak. Moedig die kinders aan om te probeer en herinner hulle gedurig om hulle keuses en besluite te vertrou. Laat die kinders besluit waar om die voorwerpe op die bladsy te plaas. Party kinders sal 'n 'storie' opmaak en al die voorwerpe bymekaarvoeg. Ander sal die voorwerpe rond en bont op die bladsy teken. Albei is korrek indien die kind geteken het wat op die lys staan.

STAPPE

- 1 Vra die kinders om na die lys op die aktiwiteitsblad te kyk en te praat oor wat hulle sien (getalle, prente en woorde).
- 2 Sê vir die kinders dat hulle nou 'n pretaktiwiteit gaan doen wat 'Lees en doen' genoem word. Hulle moet elke reël lees en doen wat dit sê deur die skoon deel van die bladsy te gebruik.
- 3 Lees die eerste reël weer saam. Sê vir die kinders om een boom te teken, maar moenie vir hulle sê waar om die boom te teken nie.
- 4 Vra of enige van die kinders kan 'lees' wat om volgende op die lys te doen; hulle moet een nes teken.
- 5 Gaan so voort met elke instruksie.
- 6 Lees nou weer deur die instruksies en vra vir die kinders: "Het julle een boom geteken? As julle dit gedoen het, kan julle dit op julle lys afmerk."
- 7 Gaan voort om al die instruksies na te gaan en af te merk.

DONDERDAG Interaktiewe skryf en lees

Kinders leer hoe hulle woorde en idees opgeteken kan word terwyl jy wys hoe 'n storie geskryf word.

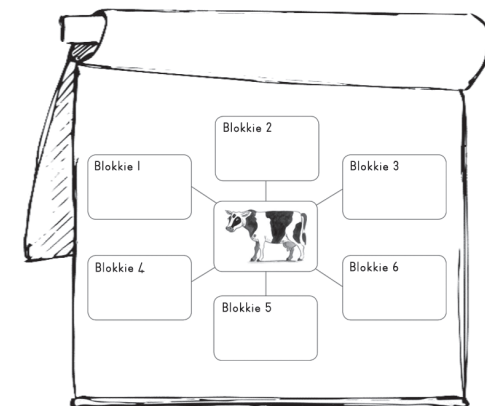
JY BENODIG

'n Vel papier met 'n spasie in die middel en ses blokkies in 'n kopkaartformaat geteken; papierpoppe van die storie *Baba Voëltjie* vind sy mamma; 'n dik swart merkpen

STAPPE

- 1 Sê vir die kinders: "Vandag gaan ons ons eie storie skryf oor een van die diere in die storie van *Baba Voëltjie*. Kom ons kies eers oor watter dier ons gaan skryf." Wys vir die kinders die dierepapierpoppe. Nadat julle besluit het oor watter dier julle gaan skryf, plaas jy die papierpop van die dier in die middel van die kopkaart.
- 2 Gebruik die volgende vrae om die storieskryfproses te lei:
  - **Blokkie 1:** Vra die kinders om aan 'n naam vir die dier te dink. Skryf dit neer.
  - **Blokkie 2:** Vra die kinders vir idees oor waar die dier woon. Beskryf hierdie plek in een sin.
  - **Blokkie 3:** Bespreek wat die dier graag eet; skryf 'n sin neer nadat julle daarvoor ooreengekom het.

- **Blokkie 4:** Vra die kinders vir idees oor iets wat die dier eendag gedoen het. Kies een van die idees en skryf 'n sin neer.
  - **Blokkie 5:** Praat oor wat volgende gebeur het; skryf die kinders se woorde in 'n sin neer.
  - **Blokkie 6:** Bespreek met die kinders hoe hulle dink die storie moet eindig en skryf 'n sin.
- 3 Lees nou die storie vir die kinders en gebruik die blokkies om jou te help.
  - 4 Vra vir die kinders of hulle van die storie hou. As hulle enige veranderinge wil maak, kan jy dit op die kopkaart skryf. Lees dan weer die storie.
  - 5 As daar tyd is, kan jy 'n paar van die kinders vra om die storie te illustreer. Plak die storie teen die muur.

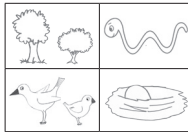
Kinders leer om goed te luister en verbale instruksies uit te voer.

Probeer om nie te veel tydens luisteraktiwiteite te praat nie. Laat die kinders op die instruksies fokus sonder dat hulle bykomende gehoorinligting hoef te verwerk.

JY BENODIG

Per kind: 'n aktiwiteitsblad (bladsy 57); kleurvetkryte (pienk, blou, groen, geel); wekker; selfoon

STAPPE

- 1 Begin vandag se luisteraktiwiteit deur te sê: "Maak toe julle oë. Ek gaan iets in die klaskamer wegsteek." Steek 'n wekker wat hard tik of enige ander raserige ding weg (dalk 'n selfoon wat saggies musiek speel). Kies een kind om daarna te soek terwyl die res van die klas baie stil sit.
- 2 Laat die kinders by die tafels sit en laat almal stil en rustig raak.
- 3 Sê nou die naam van elke kleur en vra die kinders om die bypassende vetkryt voor hulle op te tel. Praat met 'n duidelike, kalm stem.

- 4 Praat oor wat hulle op die bladsy sien (twee bome, 'n wurm, twee voëls en 'n nes).
- 5 Gee nou die instruksies stadig en duidelik:
  - "Tel die groen vetkryt op. Kleur die hoë boom groen in."
  - "Tel die pienk vetkryt op. Teken 'n kort pienk wurm onder die lang wurm."
  - "Tel die blou vetkryt op. Kleur die voël met die lang stert blou in."
  - "Tel die geel vetkryt op. Teken 'n klein geel eiertjie in die nes langs die groot eier."

Hier is nog 'n idee as jy ekstra tyd het. Vra die kinders om twee keer te klap as jy 'n ware stelling maak oor dinge wat kan vlieg. Probeer eers 'n paar voorbeelde.

- 'n Voël kan vlieg (klap klap)
- 'n Hond kan vlieg (geen klap nie)
- 'n By kan vlieg (klap klap)
- 'n Koei kan vlieg (geen klap nie)

Inleiding tot beurtgroep-aktiwiteite

Daar is vyf groepaktiwiteite vir elke storie. Hierdie aktiwiteite word in die tweede week herhaal, en 'n paar nuwe aktiwiteite word in Week 2 bygevoeg.

Help kinders om onafhanklik en in groepe te werk

Gesels met die hele klas oor wat hulle in elke aktiwiteit gaan doen voordat hulle daarmee begin. Die kinders kan dalk aanvanklik sukkel om onafhanklik te werk en hulself te bestuur, maar namate hulle vertrouwd met mekaar, die klasreëls en die aktiwiteite raak, sal jy vind dat hulle minder leiding benodig.

Die belangrikheid van reëls

Onderhandel oor 'n paar reëls. As jy hulle toelaat om 'n paar voorstelle vir beurtgroep-aktiwiteite te maak, sal dit hulle help om trots te wees op die reëls. Maak seker dat die reëls duidelik vertoon word met tekeninge langs die geskrewe woorde in om die kinders te help onthou.

Hier is 'n paar voorstelle:

Reëls vir die fantasiehoekie

- Deel met mekaar en neem beurte.
- Moenie mekaar stamp of trek nie.
- Sorg dat jou hande skoon is.
- Pas die klere, voorwerpe en boeke goed op.
- Moenie mekaar se gevoelens seer maak nie.
- Praat sag.
- Ruim op nadat julle gespeel het.

Wissel die aktiwiteite af

Die kinders sal elke dag 'n ander aktiwiteit doen, en sal dus teen die einde van die week al vyf aktiwiteite gedoen het. Beplan deeglik en berei alles voor die tyd voor.

Jy kan dalk besluit om die jaar te begin deur al die kinders dieselfde aktiwiteit op een dag te laat doen, en dan 'n ander aktiwiteit die volgende dag. Dit sal jou daaglikse voorbereiding verminder en jou in staat stel om vir al die kinders terselfdertyd instruksies te gee.

Sodra jy egter voel jou klas is gereed, raai ons jou aan om die groepe tussen aktiwiteite af te wissel, met elke groep wat 'n ander aktiwiteit op 'n dag doen.

Ons tweeweek-beplanner (bladsy 12) toon hoe elke groep al die aktiwiteite in 'n week doen.

Die beurtgroep-aktiwiteite is ontwerp sodat vier van die groepe besig sal wees met aktiwiteite wat minder onderwyserleiding verg, sodat jy op die groep kan fokus wat Tekens en ontluikende skryf (onderwyserleiding) doen. Dit sal beteken dat jy in 'n week op 'n betekenisvolle wyse met elke groep kan werk, wat jou die geleentheid sal gee om 'n band met die kinders te vorm en hulle individuele vordering te assesser.

Oorsig van die aktiwiteite

Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)

Fokus jou tyd op die groep wat hierdie aktiwiteit doen – hulle benodig moontlik die meeste hulp. Jy sal dalk die kinders moet help besluit wat om te teken, en hulle aanspoor sonder om vir hulle te sê hoe om te teken! Gesels oor hul sketse en moedig hulle aan om iets te ‘skryf’ of om te sê wat jy namens hulle moet skryf.

Gee erkenning aan die kinders se pogings deur hulle prente op hulle oogvlak in die klaskamer op te plak. Moenie net die gevorderde werk vertoon nie. Dit is belangrik om die hele jaar lank erkenning aan elke kind se werk te gee. Nadat al die kinders hierdie aktiwiteit gedoen het, kan jy al die tekeninge saambind om ’n klasboek te maak wat die kinders kan ‘lees’.

Kreatiewe spel

Die groep wat hierdie aktiwiteit doen, sal *Kuns en handwerk* in Week 1 en *Fantasiespel* in Week 2 doen.

Kuns en handwerk

Moedig die kinders aan om met mekaar te gesels oor wat hulle maak en hoe dit met die storie verband hou. Gee die kinders vryheid met ’n verskeidenheid materiale, of struktureer die aktiwiteit deur spesifieke materiale te verskaf.

Fantasiespel

Fantasiespel kan raserig wees, maar onthou dat wanneer kinders op hierdie manier speel, hulle oor rolle moet onderhandel en moet verduidelik wat hulle doen. Hulle leer ook van voorstelling – dat een ding ’n ander ding kan voorstel. Dit sal hulle help om te verstaan dat die skryfwerk op papier die woorde voorstel wat ons praat.

Party kinders kan dalk sukkel om met ander oor rolle en die volgorde van gebeure terwyl hulle speel, te onderhandel. Probeer om tyd met hulle deur te bring en hul spel te lei en aktief te werk met kinders wat te skaam is om saam te speel.

Letterlegkaarte en -speletjies

Stel die legkaarte en speletjies voor die les op. Bêre alles wat jy vir elke aktiwiteit benodig in gemerkte sakke of houers.

Die kinders kan dalk aan die begin van die jaar sukkel om die speletjies onafhanklik te speel. Jy kan dalk een speletjie saam met die hele klas speel voordat jy dit as ’n kleingroep-beurtaktiwiteit opstel. Jy kan dalk ’n paar ouers nooi om jou met die groepspelektiwiteit te kom help.

Oefen die letter

Kinders moet gereeld oefen om vertrouwd te kan raak met die letters van die alfabet. Hierdie aktiwiteit gee die kinders die nodige oefening om letters korrek te vorm en ’n letter te koppel aan die klank wat dit maak en aan voorwerpe wat met daardie klank begin. Begin deur een aktiwiteit vir die groep op te stel. Namate die jaar vorder, kan jy meer as een aktiwiteit opstel.

Onafhanklike lees

Kies verskillende storieboeke, prenteboeke, winkelbrosjures, tydskrifte, prentwoordeboeke, atlasse, niefiksie- en resepteboeke vir die kinders om te ‘lees’. Sluit leesmateriaal in wat die tale en kulture in jou klas weerspieël. Probeer inhoud insluit wat met die tema van die storie verband hou. Sluit afskrifte van die Groot Boek, klein boekies en opeenvolgende prente uit die storiepak in. As jy tydens beurtgroep-aktiwiteite tyd met hierdie groep kan deurbring, kan jy dalk langs ’n kind gaan sit en sê, “Dit lyk na ’n pragtige boek. Kan jy vir my ’n stukkie daaruit lees?”

AKTIWITEIT

Teken en ontluikende skryf (onderwyserleiding)

Kinders leer om hulle idees deur teken en ontluikende skryfwerk op te teken, terwyl jy neerskryf wat hulle van hulle tekeninge sê.

Week 1: My gunstelingdeel van die storie**STAPPE**

- 1 Skryf **Baba Voëltjie vind sy mamma** voor die les boaan elke kind se skoon bladsy. Vra die kinders om na die woorde van die titel te wys terwyl julle dit saam lees.
- 2 Vra die kinders van watter deel van die storie hulle die meeste gehou het. Maak 'n paar voorstelle, bv.: "Het julle gehou van die deel waar **Baba Voëltjie met Koei praat**?" Laat hulle die gunstelingdeel van die storie teken. Vra die kinders of hulle iets oor hulle prent wil skryf.
- 3 Lewer kommentaar of vra 'n vraag oor die tekening, bv.: "Ek hou daarvan dat jy die letter **v** vir voëltjie in jou skryfwerk gebruik het!"
- 4 As hulle wil hê jy moet iets vir hulle skryf, kan jy hulle betrokke hou deur hulle te vra om die woorde stadig te sê terwyl jy dit neerskryf. Dink hardop terwyl jy die kind se sin skryf, bv.: "Baba ... Voëltjie ... eet ... die ... Watter woord moet ek volgende sê? **Wurms**. Ek gaan wurms skryf."
- 5 Skryf netjies en duidelik woord vir woord neer wat die kind vir jou sê.
- 6 Moedig die kind aan om die sin saam met jou te lees wanneer jy klaar geskryf het. Wys na elke woord terwyl jy lees en prys hulle pogings.

JY BENODIG

'n Skoon A4-bladsy vir elke kind; vetkryte

Namate die jaar vorder, kan kinders moontlik begin om enkelletters te gebruik om party klanke in woorde voor te stel. Lewer kommentaar wanneer jy letters in hulle skryfwerk raaksien.

Kinders kan letters dalk agterstevoor of onderstebo skryf. Moenie hulle skryfwerk korrigeer nie. Hulle gaan die regte vorm in ander aktiwiteite oefen.

Week 2: My eie idee

STAPPE

- 1 Skryf voor die les **Die dag toe ek weggeraak het** boaan elkeen se bladsy. Vra dat die kinders na die titel se woorde wys terwyl julle dit saam lees.
- 2 Herinner die kinders dat Baba Voëltjie sy mamma gaan soek het. Vra die kinders: *“Het julle al ooit weggeraak? Wat het julle gedoen?”* Hulle sal hulle dalk moet verbeel dat hulle weggeraak het. Hulle moet 'n prent teken om te wys waar hulle weggeraak het en hoe hulle gevoel het. Vra die kinders of hulle iets oor hulle prent wil skryf.
- 3 Lewer kommentaar of vra 'n vraag oor die tekening, soos: *“Was jy bang”* of *“Ek kan sien jy werk vandag baie hard aan jou skryfwerk. Baie mooi!”*
- 4 As hulle wil hê jy moet iets vir hulle skryf, kan jy hulle betrokke hou deur hulle te vra om die woorde stadig te sê terwyl jy dit neerskryf. Dink hardop terwyl jy die kind se sin skryf, bv.: *“Ek ... het ... in ... 'n ... groot ... winkel ... weggeraak.”*
- 5 Skryf netjies en duidelik woord vir woord neer wat die kind vir jou sê.
- 6 Moedig die kind aan om die sin saam met jou te lees wanneer jy klaar geskryf het. Wys na elke woord terwyl jy lees en prys hulle pogings.

Hier is nog 'n idee wat verband hou met die storie: Skryf **Watter diere het Baba Voëltjie ontmoet?** op die kinders se bladsye en volg die stappe vir Week 2, maar vra vir die klas om een van die diere te teken wat Baba Voëltjie ontmoet het.

AKTIWITEIT

Kreatiewe spel

Kinders bou op die storietaal en -tema voort deur voorgeespele en kuns- en handwerkaktiwiteite.

JY BENODIG

Gom; skêre; afvalpapier; karton; gras; vere; stokkies; papierborde of ou kartonbokse; prente van 'n nes/regte neste

Week 1: Kuns en handwerk

STAPPE

- 1 Vra die kinders om mooi te kyk na alles wat op die tafel uitgepak is en om te praat oor die voorwerpe wat hulle kan sien.
- 2 Wys vir die kinders 'n nes of prente van 'n nes en vertel vir hulle dat hulle 'n nes gaan maak!
- 3 Verduidelik dat hulle enigiets op die tafel vir die nes kan gebruik en dat hulle dit op enige manier kan maak.
- 4 As kinders gou klaar maak, kan hulle eiers maak om in die nes te sit.

Hierdie aktiwiteit kan rumoerig raak. Monitor die kinders se gedrag. Kinders wat sukkel met die organisasie van 'n taak en/of om daarmee te begin, kan spelerig en ontwrigtend raak. Help hulle om die materiaal wat hulle vir hulle nes wil gebruik, te kies. As hulle eers aan die gang kom, is kinders geneig om meer selfversekerd en gefokus te raak.

As ons altyd vir kinders baie netjiese en goed beplande take gee, leer hulle nooit hoe om te sorteer, te organiseer en te skep nie. Leer in die hoër grade vereis dat kinders take onafhanklik moet kan beplan, organiseer en voltooi. Aktiwiteite soos die bou van die nes help om hierdie vaardighede te ontwikkel.

Week 2: Fantasiespel

STAPPE

- 1 Vra die groepleier om die groep na die fantasiehoekie te neem en hulle vinnig te laat sit.
- 2 Vra die kinders om vir jou die reëls vir die fantasiehoekie op te noem.
- 3 Vra watter nuwe rekwisiete hulle in die fantasiehoekie sien. Gesels oor hoe ons dokter toe gaan wanneer ons siek is. Troeteldiere gaan ook na 'n spesiale tipe dokter wanneer hulle siek is – ons noem hierdie dokter 'n veearts. Diere is dikwels baie bang wanneer hulle veearts toe gaan, so ons moet baie sag en liefdevol met hulle wees.
- 4 Vra vir die kinders watter speletjie hulle met die rekwisiete kan speel. Help hulle, indien nodig, deur te vra: “Sal ons **By die veearts** speel?” “Welkom by Veearts Jan. Hier is sy tafel waar hy siek diere ondersoek. Ina is die verpleegster wat hom help om die diere te behandel. Julle is almal hier met julle siek troeteldiere (wys na die sagte speelgoed). Gee julle dier se naam vir Ria, wat die ontvangsdame is, en sê wat fout met die dier is. Ria sal die name neerskryf en sê wanneer dit julle beurt is om die veearts te sien.”
- 5 Loer ten minste een keer by die hoekie in om die kinders waar te neem en aan te moedig. Jy kan byvoorbeeld na die ontvangsdame stap en sê: “Hallo, my naam is mej. Nel. Ek het my babakatjie gebring. Haar naam is Biebie. Sy is baie siek.” As die ontvangsdame nie hierop reageer nie, kan jy die mense in die wagkamer om hulp vra: “Hoor hoe huil sy, ‘Miaau, miaau, miaau!’ ”

JY BENODIG

Die volgende rekwisiete: doktersinstrumente, bv. 'n stetoskoop; kryte of penne vir spuitnaalde; 'n leë pillehouer; verpleegster- of doktersklere; sagte dierespeelgoed; 'n notaboek en potlood/pen

AKTIWITEIT

Letterlegkaarte en -speletjies

Kinders lê hulle letterklankkennis vas terwyl hulle legkaarte bou en speletjies speel.

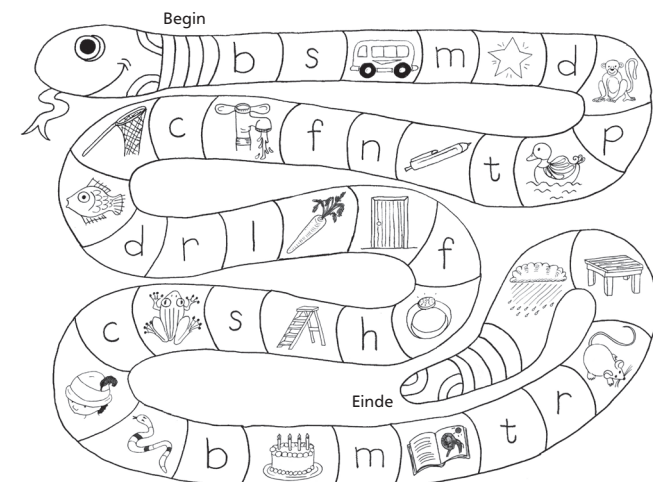
JY BENODIG

Twee letterslang-speletjieborde (A3-grootte indien moontlik); twee groot dobbelstene

Letterslang-speletjie**STAPPE**

- 1 Sit die groot speletjieborde op die mat neer met twee of drie kinders wat rondom sit.
- 2 Verduidelik vir die kinders die reëls van die speletjie:
  - Hulle begin deur hulle knopies op die slang se kop te sit.
  - Elke kind kry 'n beurt om die dobbelsteen te gooi en sy/haar knopie die korrekte aantal spasies aan te skuif.
  - As hulle op 'n letter land, moet hulle die klank sê en die knopie vorentoe beweeg na 'n prent wat met daardie letter begin.
  - Die eerste kind wat die einde van die slang bereik, is die wenner, en die speletjie is verby.
- 3 As die kinders hierdie speletjie 'n paar keer gespeel het, kan jy 'n nuwe reël instel: As hulle op 'n prent land, moet hulle sê wat die prent is, die beginklank sê en dan terugskuif na die ooreenstemmende letter.

As die kinders sukkel om die speletjie onafhanklik te speel, kan jy dalk 'n paar ouers nooi om met hierdie beurtgroep te help. Speel die speletjies voor die skooldag saam met die ouers sodat hulle gemaklik sal voel om met die kinders te werk.

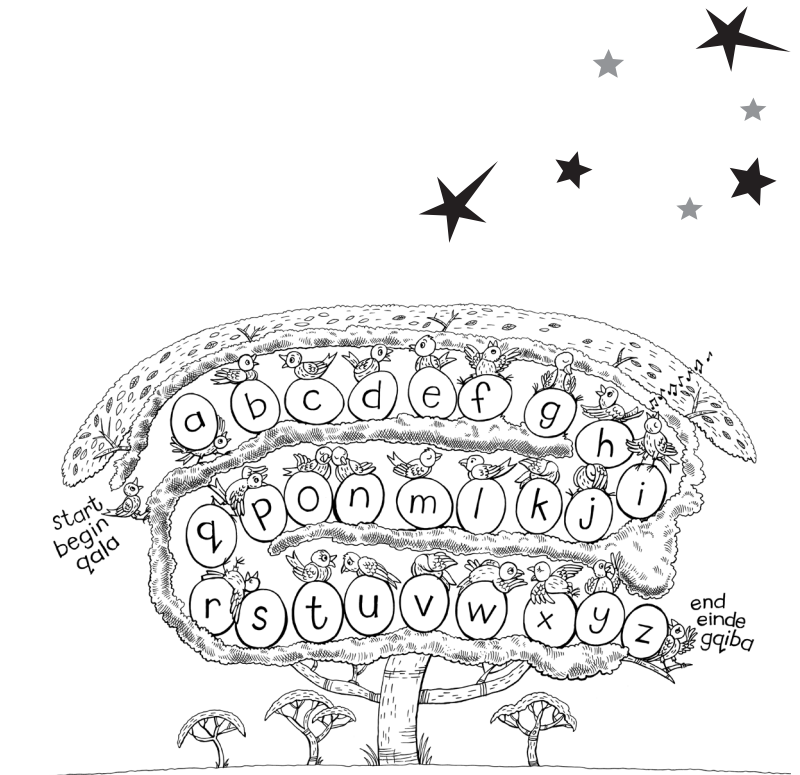
Woordvoël-speletjie

JY BENODIG

Twee woordvoël-speleletjieborde (A3-grootte indien moontlik;
bladsy 59); twee dobbelstene; knopies

STAPPE

- 1 Sit die groot speleletjieborde op die mat neer met twee of drie kinders wat rondom sit.
- 2 Verduidelik vir die kinders die reëls van die speletjie:
  - Die kinders sit hulle knopies op **begin**.
  - Elke kind kry 'n beurt om die dobbelsteen te gooi en sy/haar knopie die korrekte aantal spasies met die paadjie op die woordvoël langs te skuif.
  - As hulle op 'n letter land, moet hulle die klank wat die letter maak, sê en iets noem wat met daardie klank begin.
  - Die eerste kind wat die einde van die voël bereik, is die wenner, en die speletjie is verby.

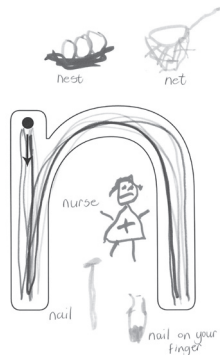
AKTIWITEIT Oefen die letter

Kinders werk onafhanklik om die vorming van die fokusletters **n** en **v** te oefen en teken voorwerpe wat met die fokusklanke begin.

Reënboogletters

STAPPE

- 1 Oefen in Week 1 die letter **n**. Wys na die letter **n** en sê: "Onthou julle hierdie letter? Dit maak die klank /n/ soos in *nnnes*, *nnnee* en *nnneus*." Vra die kinders om *nnnnn* saam met jou te sê.
- 2 Vra die kinders om die vorm van die letter met hulle vingers na te trek deur by die kol te begin.
- 3 Verduidelik vir die kinders dat hulle reënboogletters gaan maak. Dit beteken hulle gaan elke keer in 'n ander kleur oor die letter op hulle bladsy skryf.
- 4 Vra die kinders om te dink aan dinge wat met die klank /n/ begin en om soveel /n/-prentjies op die bladsy te teken as wat hulle kan.

JY BENODIG

'n Aktiwiteitsbladsy per kind met 'n letter wat op die bladsy geskryf is (fotokopieer die aktiwiteit op bladsy 52 of skryf die letter so groot as moontlik op stukke papier); kleuroplode of vetkryte (ses tot agt verskillende kleure)

Die aktiwiteitstappe fokus op die letter **n** en moet in Week 1 gebruik word. Volg in Week 2 dieselfde stappe, maar fokus op die letter **v** en die klank /v/.

Herinner die kinders daaraan dat Mamma Vvvoël die nes vverlaat het om vvet wurms te vvang.

AKTIWITEIT Onafhanklike lees

Kinders leer om onafhanklik te lees en geniet boeke en ander gedrukte materiaal.

STAPPE

- 1 Lei die groep na die boekhoekie en bring hulle gou tot bedaring.
- 2 Lees die reëls vir die boekhoekie vir die kinders.
- 3 Wys vir die kinders wat hierdie week nuut is in die boekhoekie.
Vra vir hulle: "Hoekom dink julle het ek hierdie boeke/tydskrifte/
pamflette gekies?"
- 4 Bestee 'n paar minute om die kinders te motiveer en te help om iets te kies wat hulle graag wil lees.
- 5 Loer ten minste een keer by die boekhoekie in om die kinders waar te neem en aan te moedig.

Jy kan ook die Groot Boek en opeenvolgende kaarte van **Baba Voëltjie vind sy mamma** in die boekhoekie sit. Party kinders sal die geleentheid op prys stel om weer die bekende storie te lees en te vertel.

Hulpbronne

Hoe om speeldeeg te maak

JY BENODIG

2 koppies meel; 1 koppie sout; 2 koppies water; 2 dessertlepels olie;
4 teelepels kremetart (by supermarkte en apteke te koop); koskleursel

STAPPE

- 1 Meng al die bestanddele en kook totdat die deeg van die kante van die pot loskom.
- 2 Hou in 'n lugdigte houer nadat dit afgekoel het.

Wys die kinders hoe om die speeldeeg warm te maak deur dit in hul hande te druk. Dit is goeie oefening vir hul handspiere.

Verdeel die speeldeeg in genoeg plastieksakke sodat elke kind 'n bal het om mee te werk. Aan die einde van elke aktiwiteit moet die kinders die speeldeeg weer in 'n bal rol. Bêre dit in die sak om dit vars te hou.

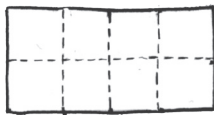
Hoe om 'n boekie te maak

JY BENODIG

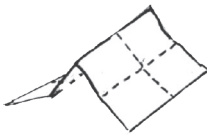
Fotokopie van boekie vir hierdie storie

STAPPE

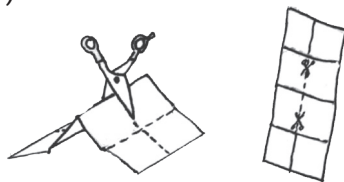
- 1 Vou 'n A4-grootte fotokopie van die boekie in agt dele. Vou dit weer oop.

- 2 Vou die bladsy in die helfte.

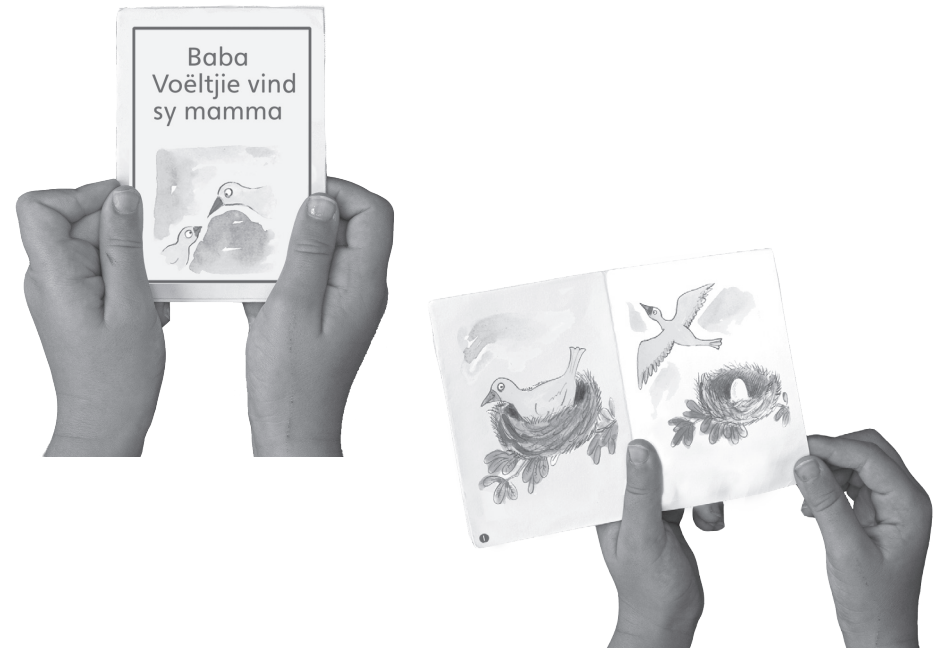
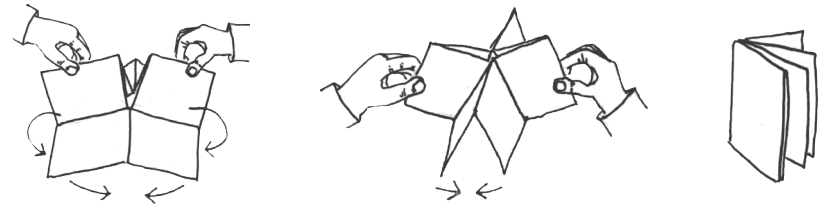

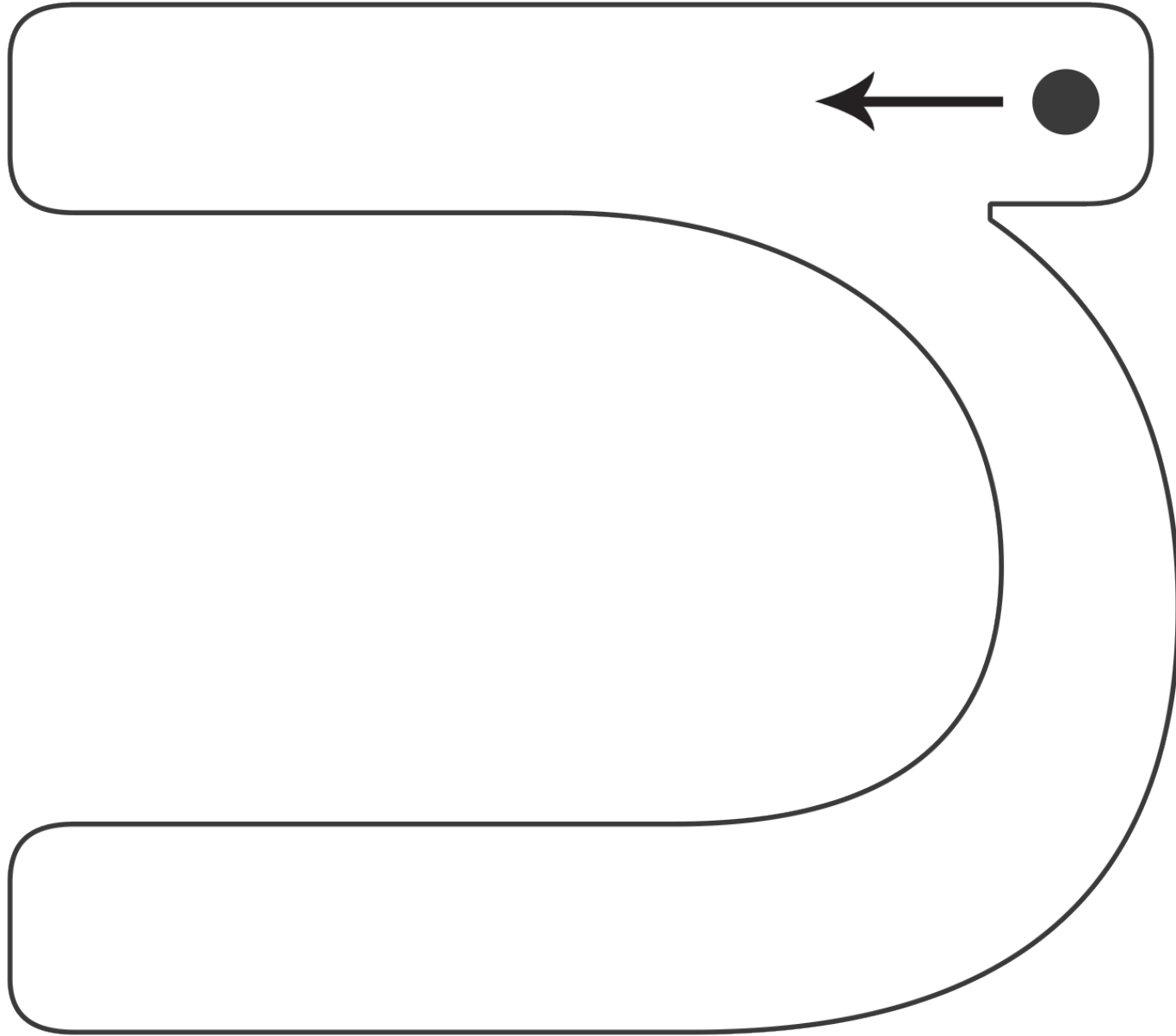
- 3 Knip op die middelste vou. (Die illustrasie wys waar jy moet knip.)

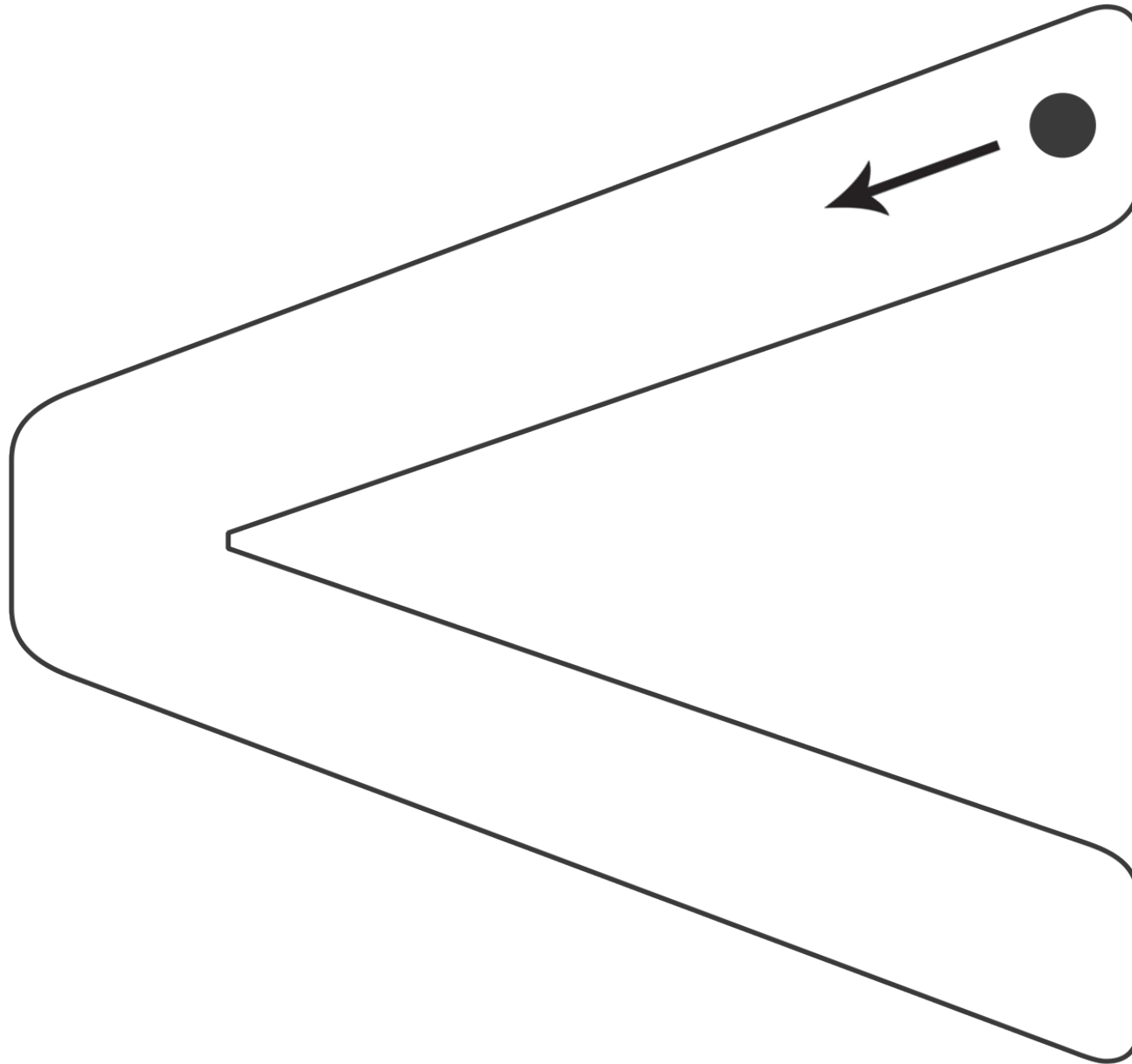

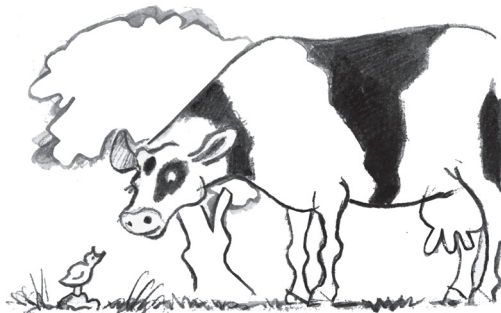
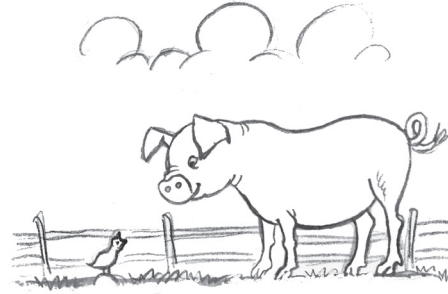
- 4 Hou die papier aan albei kante tussen jou vinger en jou duim vas.

- 5 Bring jou hande af en bymekaar.

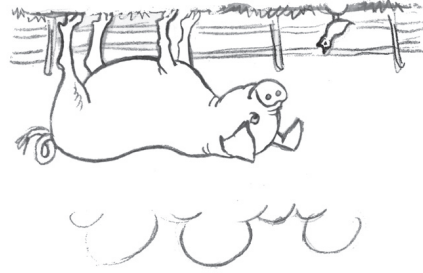

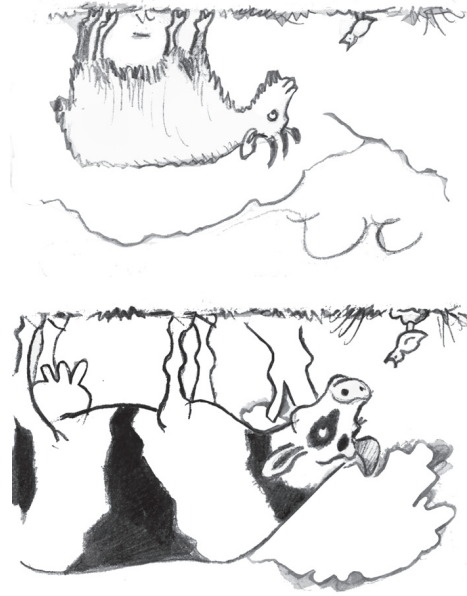
7

9

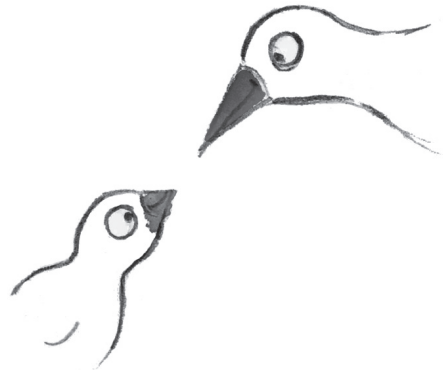
5

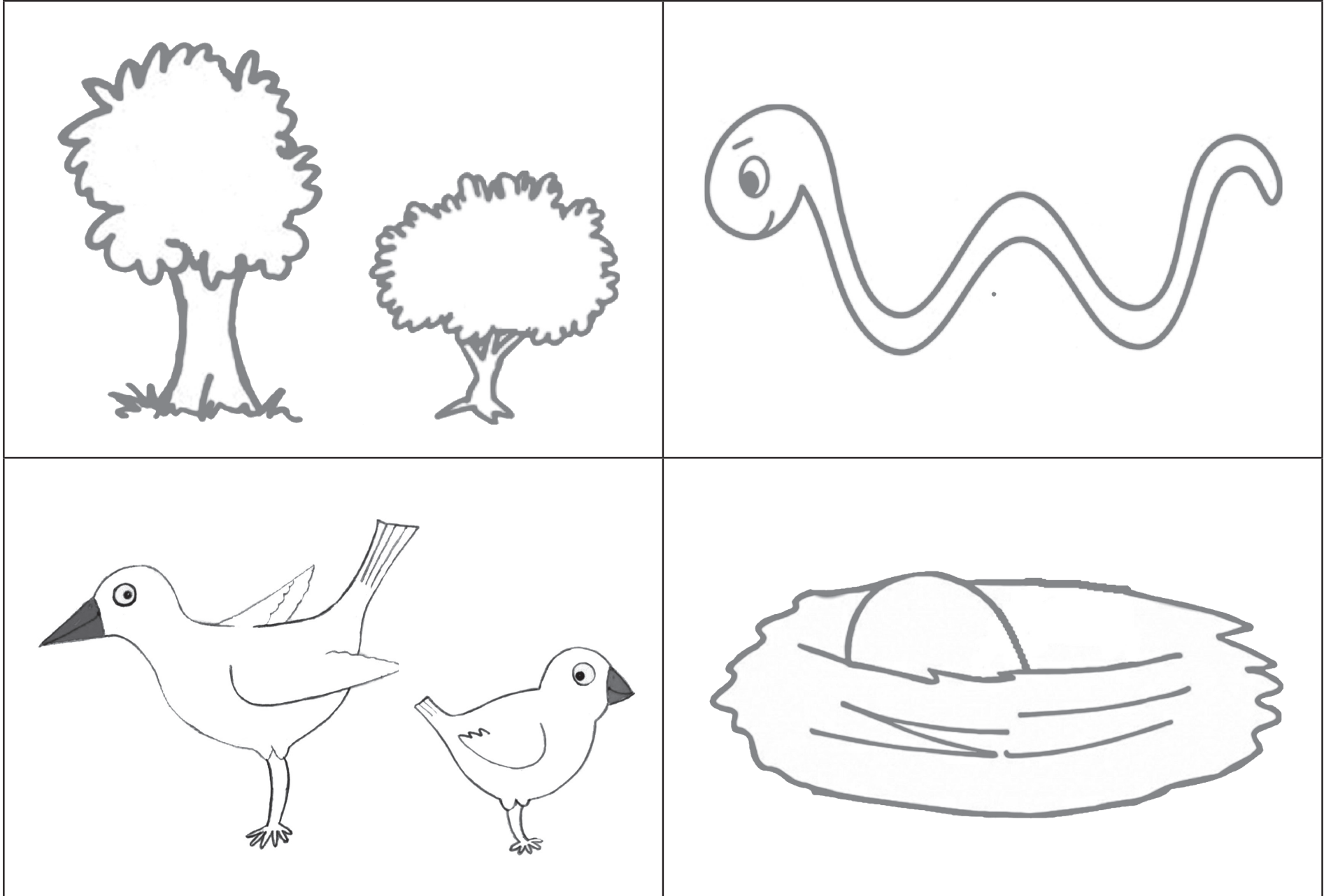
4

Baba
Voëltjie kry
sy mamma

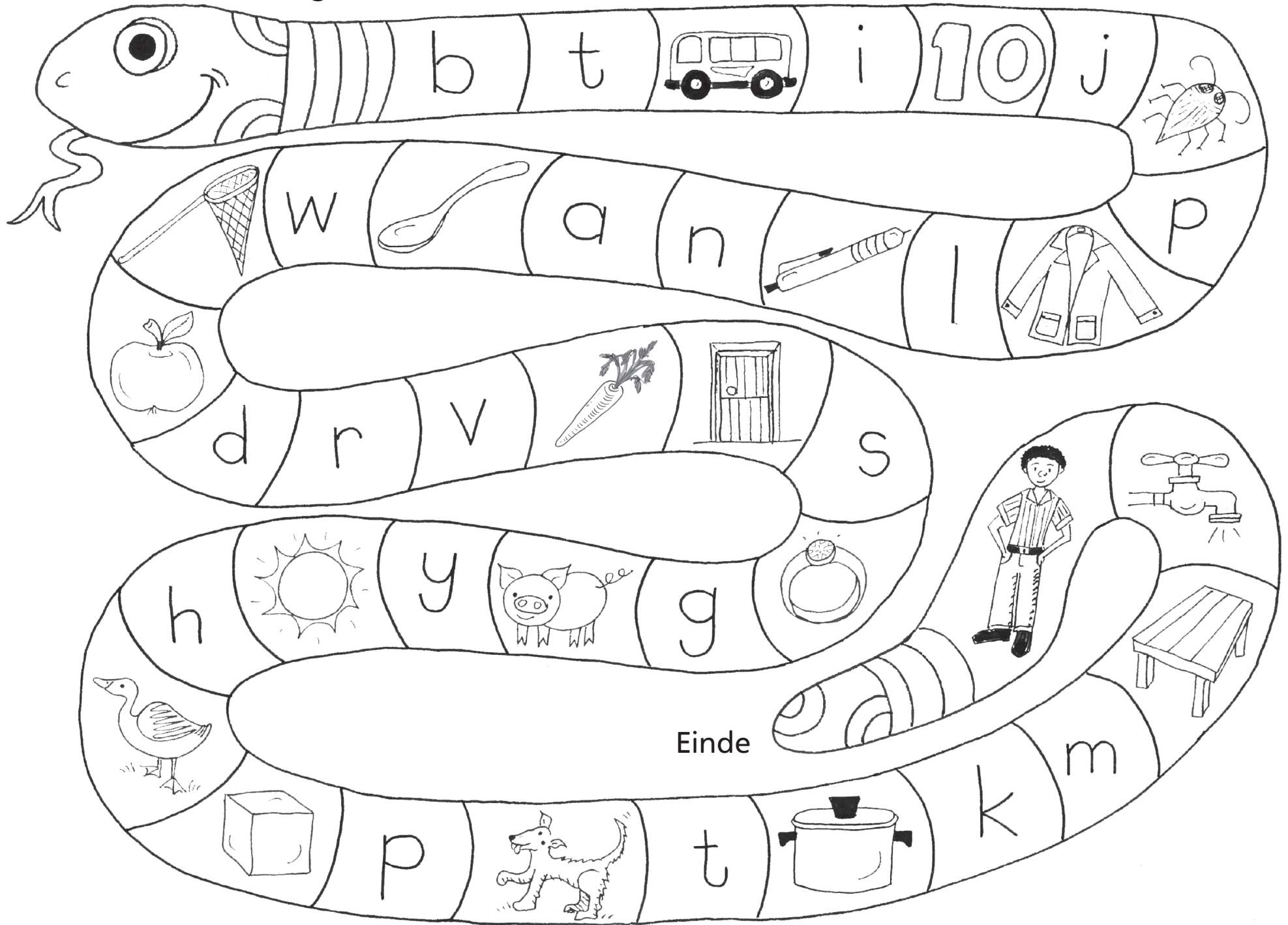

				
		3		
				
voël	son	eiers	nes	boom

Begin

b

t

i

10

j

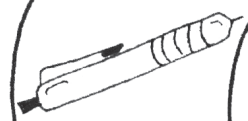

w

a

n

l

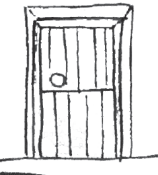
p

d

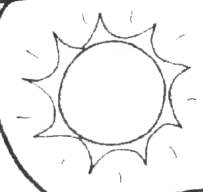
r

v

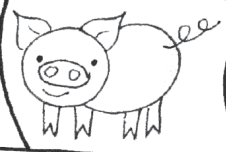

s

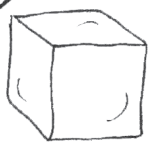
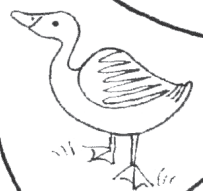
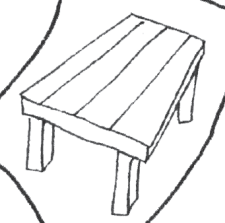
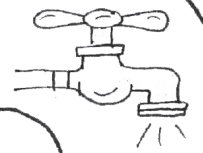
h

y

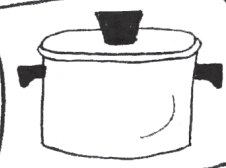
g

p

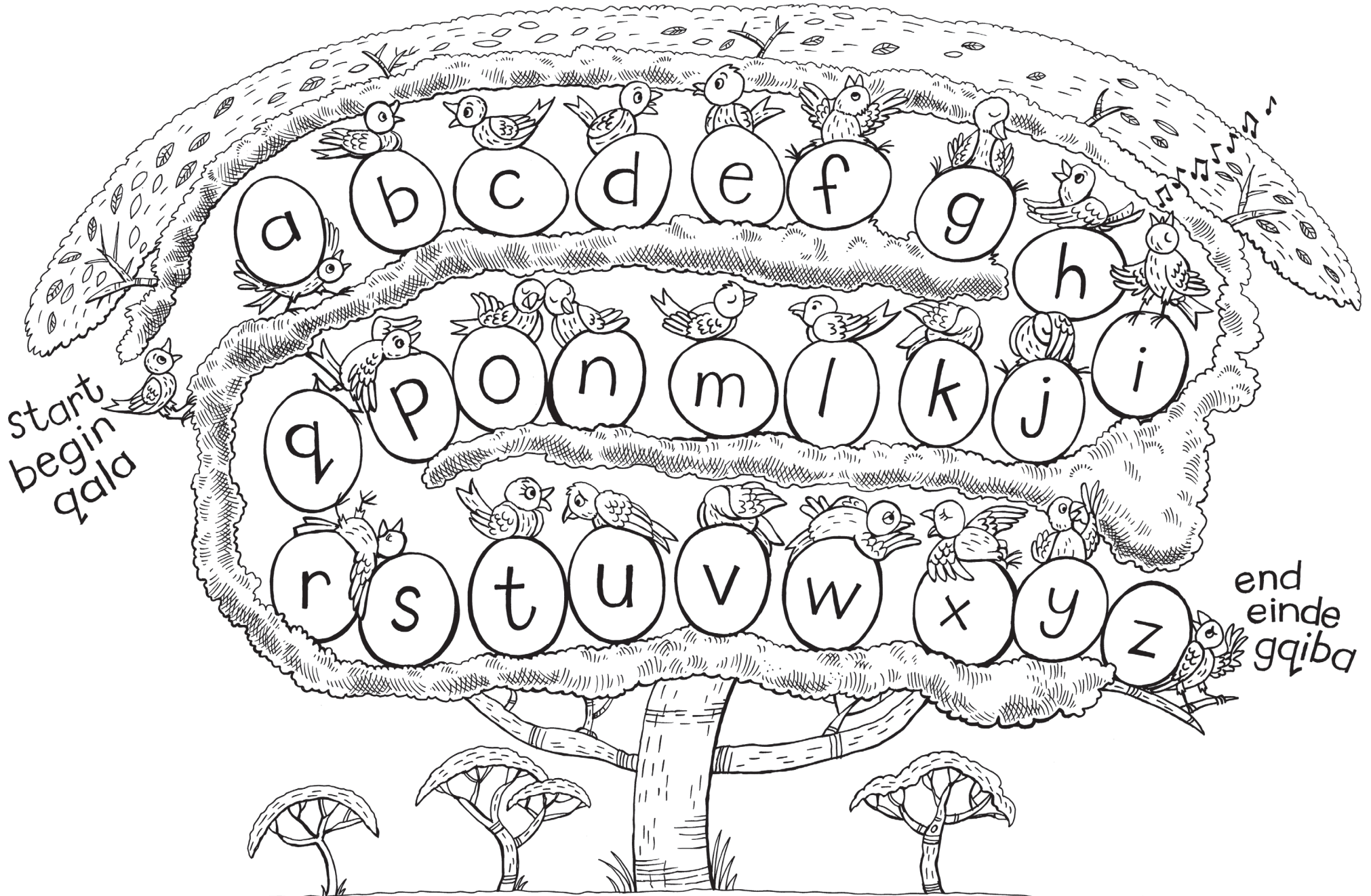
t

k

m

Einde

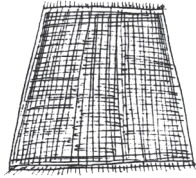
start
begin
qala

end
einde
gqiba

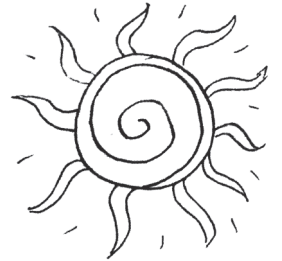
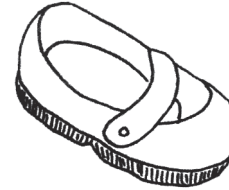
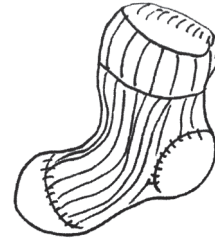
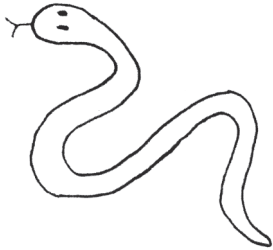
v	g	q	m
d	l	r	s
h	k	p	t

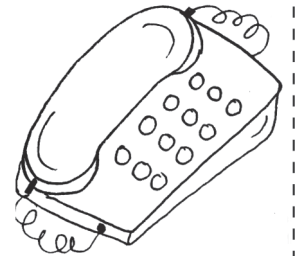
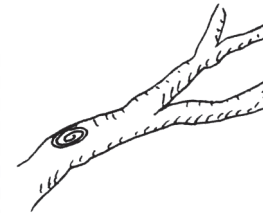
m

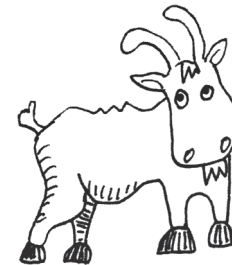
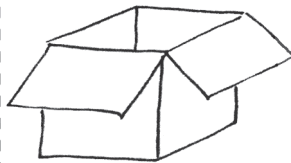
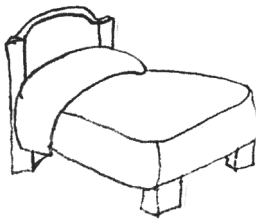
s

t

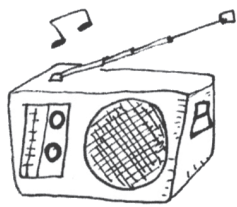

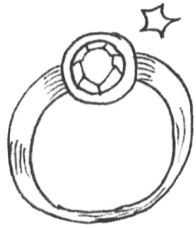

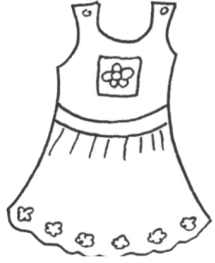

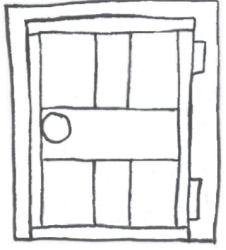

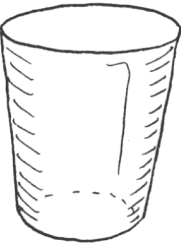

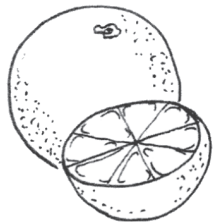

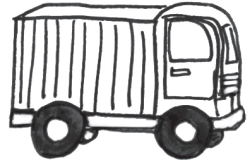

b

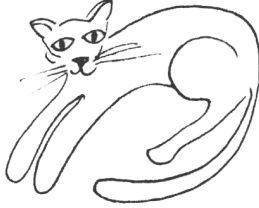
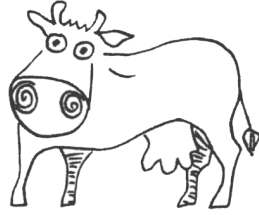

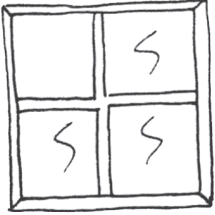

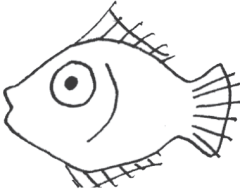

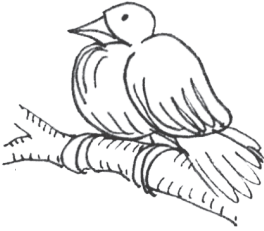

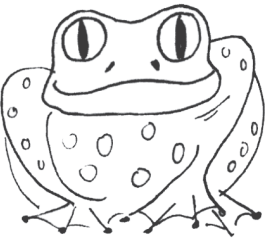

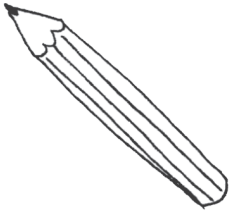

r						
d						
g						
i						

k						
v						
p						
h						

My aantekeninge
